

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2023 och ändring och upphävande av vissa bestämmelser om inkomstbeskattningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas lag om inkomstskatteskalen för 2023. Den föreslagna lagen innehåller en progressiv inkomstskatteskala för förvärvsinkomst som ska tillämpas vid statsbeskattningen. Enligt förslaget ändras skalans struktur och inkomstgränser på grund av den överföring av skatteinkomsterna från kommunerna till staten som baserar sig på reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Dessutom föreslås det att skalans inkomstgränser höjs med cirka 3,5 procent på grund av indexjusteringen.

Propositionen innehåller förslag till ändring av inkomstskattelagen så att arbetsinkomstavdragets maximibelopp samt inflödes- och minskningsprocenterna ändras och grundavdragets maximibelopp höjs. Därtill föreslår man att koefficienten som tillämpas vid beräkningen av pensionsinkomstavdragets maximibelopp sänks. Ändringarna är avsedda att uppdatera bestämmelserna om skattegrunderna, med vilka man genomförde överföringen av skatteinkomsterna från kommunerna till staten dels till följd av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Dessutom föreslås det ändringar i arbetsinkomstavdraget och grundavdraget på grund av indexjusteringen.

Det föreslås att arbetsinkomstavdragets maximibelopp höjs på basis av ålder. Enligt förslaget ökar höjningen på basis av åldern i tre steg som är 60 år, 62 år och 65 år. Pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet föreslås vara helt skattefria. Till följd av ändringen fattar finansministeriet inte längre några beslut om skattefrihet för hederspris.

Bestämmelserna om avdrag som beviljas på basis av resekostnader mellan bostaden och arbetsplatsen ändras så att självriskan för personer som tagit ut familjeledighet under skatteåret sänks. Dessutom förlängs giltighetstiden för de temporära höjningarna av maximibeloppet för resekostnadsavdraget och det kilometerbaserade avdraget som beviljas på basis av användning av egen bil för år 2022 till år 2023.

Det föreslås att inkomstskattelagen ändras så att det till lagen fogas en ny temporär bestämmelse som tillämpas 2023. I bestämmelsen föreskrivs om ett undantag från den allmänna skattskyldigheten i inkomstskattelagen gällande sammanslutningar som tillämpas på vissa fonder på basis av var den verkliga ledningen utövas. Bestämmelsen tillämpas på fondföretag som avses i lagen om placeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt på AIF-fonder som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt propositionen ändras lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst så att de ändringar som föranleds av ändringarna av skattelagstiftningen på grund av reformen gällande social- och hälsovården och räddningsväsendet genomförs i beräkningen av den genomsnittliga kommunala skattesatsen som används i beskattningen enligt lagen om beskattningsförfarande.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2023. Bestämmelserna gällande maximibeloppet för resekostnadsavdraget och beloppet av det kilometerbaserade avdraget samt undantaget för fonder avses vara i kraft fram till slutet av 2023 och att de tillämpas vid beskattningen för 2023.

Till övriga delar tillämpas lagarna första gången vid beskattningen för 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Beredning.....	6
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomst.....	6
2.1.1 Ändringar i beskattningen till följd av reformen av social- och hälsovården och räddingsväsendet.....	6
2.1.2 Förvärvsinkomsternas skatteskala.....	7
2.1.3 Pensionsinkomstavdrag.....	8
2.1.4 Förvärvsinkomstavdrag.....	9
2.1.5 Grundavdrag.....	9
2.2 Arbetsinkomstavdrag	10
2.2.1 Fastställande av arbetsinkomstavdraget.....	10
2.2.2 Beskattning av pensionärs arbetsinkomst och sysselsättningsincitament	10
2.2.3 Sysselsättningen bland äldre personer	11
2.3 Avdrag som beviljas på basis av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen.....	13
2.3.1 Maximibeloppet för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen och det kilometerbaserade avdragets belopp	13
2.3.2 Minskning av självrisken för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen	14
2.3.3 Familjeledigheter och samhällets stöd	15
2.4 Hedersprisens skattefrihet	15
2.4.1 Reglering gällande hedersprisens skattepliktighet	15
2.4.2 Utvärdering av finansministeriets roll som beviljare av skattefrihet för hederspris	17
2.5 Utvidgning av den allmänna skattskyldigheten gällande samfund på basis av var den verkliga ledningen utövas	18
2.5.1 Allmänt.....	18
2.5.2 Bestämmelserna om statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	19
2.6 Användning av den genomsnittliga kommunala skattesatsen vid beskattning av begränsat skattskyldiga	20
3 Målsättningar	21
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	21
4.1 De viktigaste förslagen.....	21
4.1.1 Beskattningen av förvärvsinkomster.....	21
4.1.2 Höjning av arbetsinkomstavdraget för personer som fyllt 60 år	22
4.1.3 Förlängning av höjningen av resekostnadsavdragets maximibelopp och det kilometerbaserade avdraget att gälla 2023	23
4.1.4 Självrisk för resekostnader mellan bostaden och arbetsplatsen för en person tagit ut familjeledighet	24
4.1.5 Hedersprisens skattefrihet	24

4.1.6 Undantag för fonder	24
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	25
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	25
4.2.1.1 Konsekvenser för den offentliga ekonomin	25
4.2.1.2 Effekterna på inkomstfördelningen	34
4.2.1.3 Könskonsekvenser	35
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	35
5 Remissvar	36
6 Specialmotivering	37
6.1 Lag om inkomstskatteskalen för 2023	37
6.2 Inkomstskattelagen	38
6.3 Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	43
7 Ikraftträdande	43
8 Förhållande till andra propositioner	44
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	44
9.1 Höjning av arbetsinkomstskatt på basis av ålder	44
9.1.1 Allmänt om jämlikhet	44
9.1.2 Förslaget gällande arbetsinkomstskatt ur ett jämlikhetsperspektiv	44
LAGFÖRSLAG	47
1. Lag om inkomstskatteskalen för 2023	47
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	48
3. Lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om ändring av inkomstskattelagen	51
4. Lag om ändring av 15 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	52
BILAGA	54
PARALLELLTEXTER	54
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	54
4. Lag om ändring av 15 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst	59

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. Enligt regeringsprogrammet ska i beskattningen av förvärvsinkomster årligen göras en justering som motsvarar ökningen av inkomstnivån och inflationen.

De föreslagna ändringarna i inkomstskattelagen grundar sig på statsminister Sanna Marins regeringsprogram. En del av förslagen baserar sig även på de riktlinjer som regeringen drog upp i december 2020 och budgetförhandlingarna hösten 2021.

I reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (nedan social- och hälsovårdsreformen) som genomförs i början av 2023 överförs finansieringsansvaret för social- och hälsovården och räddningsväsendet från kommunerna till staten (RP 241/2020 rd). I samband med reformen ökas statens skatteinkomster och kommunernas skatteinkomster minskas bland annat genom att ändra statens inkomstskatteskala, parametrarna för avdrag vid förvärvsinkomstbeskattningen och genom att skära ned kommunernas inkomstskattesatser. Om inkomstskatteskalan för 2023 och avdragens parametrar föreskrevs sommaren 2021 på basis av de tillgängliga uppgifter om finansieringsansvaren (RP 68/2022 rd). Man hade för avsikt att uppdatera uppgifterna under 2022 och till följd av detta även uppdatera skattegrunderna genom en proposition som skulle ges hösten 2022.

Målet för statsminister Sanna Marins regering är att bygga upp ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Med de åtgärder som regeringen beslutade om vid budgetförhandlingarna 2020 eftersträvas, i kombination med de sysselsättningsfrämjande åtgärder som regeringen redan tidigare vidtagit, sammanlagt 31 000–36 000 nya sysselsatta. Regeringspartierna drog den 17 december 2020 upp riktlinjer utifrån vad man tidigare kommit överens om vid budgetförhandlingarna för åtgärder för att förbättra sysselsättningen och arbetsmarknadsställningen för personer över 55 år, främja orken i arbetet och arbetsförmågan samt stärka kompetensen och omställningsskyddet.

Åtgärdshelheten omfattade flera framställningar som kräver separat beredning. En av dessa gäller en höjning av arbetsinkomstavrdragets maximibelopp med 200 euro per år för personer över 60 år. Under budgetförhandlingen hösten 2021 drog man upp riktlinjer för en extra progressivitet, det vill säga att det beviljade arbetsinkomstavrdragets belopp ska öka i takt med åldern.

Samtidigt drog regeringen upp riktlinjer hösten 2021 för att självrisken för avdraget för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen för personer som tagit ut familjeledighet under skatteåret sänks på motsvarande sätt som hos arbetslösa. Avsikten är att ändringen ska träda i kraft vid ingången av 2023. Riktlinjerna är en del av regeringens åtgärder för att förbättra arbetskraftens tillgänglighet och en smidig vardag samt för att öka människors handlingskraft.

Förslaget som gäller det temporära undantaget för fonder anknyter till regeringens proposition RP 136/2020 rd med förslag till ändring av inkomstskattelagen och vissa andra lagar samt finansutskottets betänkande FiUB 33/2020 rd som givits till följd av den.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Det ordnades ett remissförfarande om propositionsutkastet 9.8–29.8.2022. Remissvar begärdes av för propositionen centrala ministerier, myndigheter, näringslivet och andra intressentgrupper, totalt 33 instanser. Framställningar om remissvar och remissvaren finns till på den offentliga tjänsten på adress [valtioneuvosto.fi/hankkeet under identifieringskod VM002:00/2022](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/under-identifiseringskod-VM002:00/2022).

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och förvaltning.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomst

2.1.1 Ändringar i beskattningen till följd av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet

I samband med social- och hälsovårdsreformen som genomförs från ingången av 2023 överförs finansieringsansvaret för social- och hälsovården samt räddningsväsendet från kommunerna till staten. Därför måste statens inkomster ökas och kommunernas på motsvarande sätt minskas i motsvarighet till det finansieringsansvar som överförs. I reformen ökas statens skatteinkomster genom att statens förvärvsinkomstbeskattning blir strängare. Kommunernas skatteinkomster minskas däremot huvudsakligen genom att minska mängden kommunalskatt. Kommunernas kommunalskattesatser för 2023 skärs ned med 12,64 procentenheter. Därtill sänks kommunernas samfundsskatteandel med en tredjedel och statens andel höjs lika mycket.

Utgångspunkten för ändringarna i social- och hälsovårdsreformen som gäller beskattning är regeringens riktlinje, enligt vilken ändringarna av skattestrukturen inte får leda till en strängare beskattning när de träder i kraft. Till följd av skattesystemets uppbyggnad är det omöjligt att genomföra reformen utan att det alls påverkar skattesatsen för någon enskild person. Det bör göras lättnader i beskattningen i samband med reformen för att säkerställa att inkomstbeskattningen inte skärps. Eftersom det egentliga syftet med reformen inte är lättnader i beskattningen kommer lättnaderna till följd av samverkan av ändringarna i skatteparametrarna att gälla slumpmässiga inkomstnivåer. Likaså kommer ytterst små åtstramningar att förekomma på slumpmässiga inkomstnivåer. I granskningarna enligt inkomstslag uträknade med en genomsnittlig kommunalskattesats är dessa åtstramningar på samtliga inkomstnivåer högst cirka 0,2 procentenheter. I förhållande till storleksskalan på reformen anses dessa ändringar vara så små att de inte står i konflikt med regeringens riktlinjer.

Ökningen av statens skatteinkomster och sänkningen av kommunernas skatteinkomster inom det nuvarande skattesystemet genom ändringar i statens inkomstskatteskala och ett flertal olika parametrar för avdrag i förvärvsinkomstbeskattningen. Dessutom slås skattebaserna för stats- och kommunalbeskattningen samman så att de avdrag som görs från inkomsterna ska beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen.

På basis av regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen (RP 241/2020 rd) stiftades lagen om inkomstskatteskalan för 2023 (620/2021). På grund av social- och hälsovårdsreformen föreskrevs om skatteskalan för 2023 redan sommaren 2021 i samband med stiftandet av lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen. Samtidigt ändrades bland annat paramet-

rarna gällande pensionsinkomstavdraget, grundavdraget, förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget i inkomstskattelagen genom lag 619/2021. Dessutom ändrades uppbyggnaden av pensionsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget. Ändringarna i avdragen är avsedda att de träder i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas första gången vid beskattningen för 2023.

De ändringar i skattegrunderna för förvärvsinkomster som föreskrivits genom lagarna 619/2021 och 620/2021 och inkomstskatteskalen för 2023 beräknades enligt underlaget för 2017 uppdaterat till 2020 års nivå. I regeringsproposition RP 241/2020 rd konstateras att eftersom skattebasen för 2023 och prognoserna för det skatteinkomstbelopp som ska överföras från kommunerna till staten kommer att uppdateras och skattegrunderna sannolikt kommer att ändras innan lagarna träder i kraft, kommer man under 2022 att lämna en ny proposition med förslag till ändringar i de nu föreslagna skattegrunderna för förvärvsinkomsterna. Enligt propositionen var avsikten att de ändringar i beskattningen av de skattskyldiga som reformen medför det år då reformen träder i kraft ska vara så neutrala som möjligt och att ändringarna i skattestrukturen inte leder till en skärpning av beskattningen när de träder i kraft. Till följd av uppdateringen av finansieringskalkylerna ändrades procenten med vilken kommunens inkomstskattesats 2023 som föreskrivs i 55 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) under 2022 från 13,26 procentenheter till 12,64 procentenheter genom lag 702/2022. Bestämmelsen trädde i kraft den 15 juli 2022.

På basis av regeringens proposition RP 241/2020 rd ändrades även bestämmelserna om samfundsskattens utdelning i lagen om skatteredovisning (532/1998) så att kommunernas samfundsskatteandel sänktes med en tredjedel och statens andel höjdes i samma grad från början av 2023. Man har inte avsikt att uppdatera samfundsskattens utdelning som ändrades genom lag 621/2021 innan social- och hälsovårdsreformen träder i kraft till skillnad från ovan nämnda bestämmelser om skattegrunder.

2.1.2 Förvärvsinkomsternas skatteskala

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. I det föreslagna inkomstskattesystemet gäller den progressiva inkomstskatteskalen fysiska personers och dödsboms förvärvsinkomst. Skattepliktig inkomst är bland annat lön som erhålls på grund av ett anställningsförhållande och därmed jämförbar inkomst, pension samt förmån eller ersättning som erhålls i stället för den aktuella inkomsten.

Bestämmelser om inkomstskatteskalen för 2023 utfärdades undantagsvis redan sommaren 2021 i samband med andra bestämmelser om social- och hälsovårdsreformen. Avsikten var dock att de slutliga skattegrunderna för förvärvsinkomst för 2023 kommer att föreslås i regeringens proposition som ges 2022, det vill säga i denna proposition.

Statens inkomstskatteskala ändrades så att den består av fem inkomstklasser i stället för de tidigare fyra. Det första steget börjar vid noll euro och den tidigare skatten på åtta euro vid den nedre gränsen slopades. Skalans marginalskattesatser skärptes så att marginalskattesatsen vid skalans lägsta steg motsvarar i procentenheter den mängd med vilken de kommunala skattesatserna sänks och marginalskattesatserna vid de övriga stegen höjdes med motsvarande mängd. Detta innebär att man börjar betala statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst vid en lägre inkomstnivå, det vill säga att fler skattskyldiga än i dag betalar statlig inkomstskatt. Inkomstgränserna och marginalskattegraderna i inkomstklasserna dimensionerades så att reformens effekter på beskattningen av förvärvsinkomst ska vara så neutrala som möjligt.

2.1.3 Pensionsinkomstavdrag

Fram till 2022 föreskrivs i inkomstskattelagen om pensionsinkomstavdrag separat vid statsbeskattningen (100 §) och kommunalbeskattningen (101 §).

Enligt 100 § i inkomstskattelagen görs vid statsbeskattningen från den skattskyldiges förvärvsinkomst ett pensionsinkomstavdrag. Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 3,726 dras av den minsta beskattningsbara inkomsten enligt den progressiva inkomstskatteskalan, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 38 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger det fulla pensionsinkomstavdraget. Då fullt pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

Enligt 101 § i inkomstskattelagen skall vid kommunalbeskattningen från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst göras ett pensionsinkomstavdrag. Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 1,346 dras av 1 480 euro, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet.

I samband med social- och hälsovårdsreformen ändrades 100 § i inkomstskattelagen genom lag 619/2021. I paragrafen föreskrivs om det nya pensionsinkomstavdraget som beviljas till samma belopp och på samma grunder vid statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. Det nya pensionsinkomstavdraget ersätter de tidigare pensionsinkomstavdragen vid kommunalbeskattningen och vid statsbeskattningen. Avdragets uppbyggnad baserar sig på det tidigare pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst ett pensionsinkomstavdrag göras. I paragrafens 2 mom. föreskrivs däremot om beräkningsgrunderna för pensionsinkomstavdraget. Avdragets uppbyggnad baserar sig på det tidigare pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen. Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,16, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp.

Minskingsgrunderna för avdraget som föreskrivs i paragrafens 2 mom. ändrades så att de består av två steg. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 000 euro minskar avdraget dock med 13 procent av den överskjutande delen. Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses fortfarande som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

101 § om pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen upphävdes från och med den 1 januari 2023 genom lag 619/2021. Från och med 2023 föreskrivs om det nya pensionsinkomstavdraget vid statsbeskattningen och kommunalbeskattningen i 100 §.

2.1.4 Förfärfvrsinkomstavrdrag

Enligt 105 a § i inkomstskattelagen som gällde 2022 görs vid kommunalbeskattningen från den skattskyldiges nettoförfärfvrsinkomst ett förfärfvrsinkomstavrdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förfärfvrsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förfärfvrsinkomst, dividender som ska beskattas som förfärfvrsinkomst, förfärfvrsinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt förfärfvrsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp varmed de inkomster som avses ovan överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdraget är dock högst 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförfärfvrsinkomst överstiger 14 000 euro minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp som nettoförfärfvrsinkomsten överstiger 14 000 euro med.

I samband med social- och hälsovårdsreformen ändrades paragrafen om förfärfvrsinkomstavrdrag vid kommunalbeskattningen från och med den 1 januari 2023 genom lag 619/2021. För att kombinera skattegrunderna ändrades förfärfvrsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen till ett förfärfvrsinkomstavrdrag som beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. I övrigt förblev avdragets uppbyggnad oförändrad. Bestämmelserna om minskningen av avdraget ändrades så att när den skattskyldiges nettoförfärfvrsinkomst överstiger 16 000 euro, minskar avdraget med 5,5 procent av det belopp med vilket nettoförfärfvrsinkomsten överstiger 16 000 euro.

2.1.5 Grundavrdrag

Bestämmelser om grundavrdraget vid kommunalbeskattningen för 2022 finns i 106 § i inkomstskattelagen. Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförfärfvrsinkomst som efter de övriga avdragen inte överstiger 3 740 euro, ska detta belopp enligt paragrafen dras av från nämnda inkomst. Om nettoförfärfvrsinkomstens belopp efter de övriga avdragen överstiger fullt grundavrdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

Eftersom grundavrdraget beviljas efter det att de andra inkomstavrdragen gjorts, gäller grundavrdraget mottagare av dagpenningsinkomster, löneinkomster och pensionsinkomster på olika inkomstnivåer, som ett resultat av de avdrag av varierande storlek som ska göras från nämnda inkomster. Grundavrdraget beviljas till fullt belopp vid en dagpenningsinkomst på 3 740 euro per år, en löneinkomst på cirka 7 800 euro per år och en pensionsinkomst på cirka 12 200 euro per år. För mottagare av dagpenningsinkomst har grundavrdraget en effekt på en årsinkomst på upp till cirka 24 500 euro, för mottagare av löneinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 31 100 euro och för mottagare av pensionsinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 25 900 euro.

I samband med social- och hälsovårdsreformen ändrades paragrafen om grundavrdrag vid kommunalbeskattningen från och med den 1 januari 2023 genom lag 619/2021. För att kombinera skattegrunderna ändrades grundavrdraget vid kommunalbeskattningen till ett grundavrdrag som beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. I övrigt förblev avdragets uppbyggnad oförändrad. I detta samband stadgades att avdragets maximibelopp är 3 540 euro.

2.2 Arbetsinkomstavdrag

2.2.1 Fastställande av arbetsinkomstavdraget

Bestämmelser om arbetsinkomstavdraget finns i 125 § i inkomstskattelagen. Arbetsinkomstavdraget görs i första hand från den inkomstskatt på förvärvsinkomster som ska betalas till staten. Till den del den inkomstskatt på förvärvsinkomst som betalas till staten inte räcker till för att göra avdraget, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter. Avdraget beräknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, utdelningar som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

I beskattningen för 2022 är arbetsinkomstavdraget 13 procent av den del av de avdragsberättigande inkomster som överstiger 2 500 euro. Avdragets maximibelopp är dock 1 930 euro. Avdragsbeloppet minskar med 1,96 procent för den del av nettoförvärvsinkomsten som överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten. När nettoförvärvsinkomsten överskrider ca 132 200 euro beviljas inte längre något arbetsinkomstavdrag.

I samband med stiftandet av finansieringslagstiftningen i anknytning till reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet ändrades även paragrafen gällande arbetsinkomstavdraget i inkomstskattelagen genom lag 619/2021. Arbetsinkomstavdraget är en av de skattegrunder som, då de ändras, överför beskattningen från kommunal skatt till statlig skatt i och med social- och hälsovårdsreformen, då finansieringsansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna överförs från kommunerna till staten. Enligt 125 § 2 mom. som är avsedd att träda i kraft i början av 2023 är avdraget 10,3 procent av de avdragsberättigade inkomsterna. Avdraget uppgår till högst 1 800 euro. Avdragsbeloppet minskar med 1,92 procent för den del av nettoförvärvsinkomsten som överstiger 16 000 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 40 000 euro minskar avdraget dock med 1,27 procent av den överskjutande delen. Redan vid tidpunkten för ändringen av paragrafen var man medveten om att finansieringskalkylerna för social- och hälsovårdsreformen uppdateras våren 2022. Efter uppdateringen finns det anledning att ändra skattegrunderna, inklusive arbetsinkomstavdraget, på basis av de uppdaterade kalkylerna och således hinna inte 125 § 2 mom. som stadgades genom lag 619/2021 träda i kraft i stadgad form.

Syftet med arbetsinkomstavdraget har varit att bland annat lindra beskattningen av förvärvsinkomst samt stöda sysselsättningen genom ökat arbetsutbud (RP 112/2008 rd). Avdrag anses vara ett skattestöd, eftersom de hänför sig till endast vissa grupper skattskyldiga.

Arbetsinkomstavdraget beräknas på basis av arbetsinkomsten och dras av från skatten på förvärvsinkomster. På löneinkomster betalas endast löntagaravgifter och inte alls någon inkomstskatt upp till en årsinkomst på cirka 16 000 euro. På grund av detta är det inte möjligt att öka nettoinkomsten för sådana personer som endast erhåller en liten löneinkomst genom att höja arbetsinkomstavdraget.

2.2.2 Beskattning av pensionärs arbetsinkomst och sysselsättningsincitament

Pensionärer kan arbeta medan de är i pension. Under tiden en person får ålderspension (arbetspension och folkpension) kan han eller hon arbeta fritt, eftersom löneinkomsten inte påverkar

ålderspensionens belopp. Däremot omfattas till exempel sjukpensionen av begränsningar gällande arbete.

Eftersom pensionstagarens löneinkomst i regel beskattas som löneinkomst beviljas vanligtvis även för den samma avdrag som för annan löneinkomst. På basis av pensionstagarens löneinkomst kan man således bevilja avdrag för inkomstens förvärvande (ISkL 95 § 1 mom. 1 punkten), dra av ett förvärvsinkomstavdrag från nettoförvärvsinkomsten vid kommunalbeskattningen (ISkL 105 a §) och göra ett arbetsinkomstavdrag på skatten (ISkL 125 §). Grundavdraget gäller alla, i synnerhet förvärvsinkomsttagare med låga inkomster. Pensionstagares löneinkomst inverkar dock särskilt på beskattningen av pensioner till exempel så att pensionstagarens löneinkomster minskar pensionsinkomstavdraget.

Utöver de avdrag som beviljas i beskattningen höjs nettotinkomsterna vid ålderspension även av att belastningen från socialförsäkringsavgifterna blir lättare i och med att åldern stiger. Visserligen leder de sänkta avgifterna till att de andra skatterna ökar en aning.

Den skattemässiga behandlingen av inkomster bestående av dels pensioner, dels lön är redan, enbart av ovan nämnda skäl, i dag ofta mycket förmånlig. Beskattningen av inkomster som består av lön och pension är vanligtvis förmånligare än om samma totala inkomst bestod av enbart lön eller pension. Således är arbete för en person som får pension redan nu rätt så lönsamt.

2.2.3 Sysselsättningen bland äldre personer

Andelen äldre som stannar kvar i arbete och sysselsättningen bland äldre har ökat under hela 2000-talet. Så sent som på 1990-talet var sysselsättningsgraden för äldre mycket låg, i synnerhet bland personer i åldern 60–64 men även bland dem som var 55–59 år gamla. Därefter har sysselsättningen förbättrats år för år. Den förbättrade sysselsättningen syns som en bättre inkomstutveckling för de nämnda åldersklasserna i jämförelse med andra åldersklasser. Den positiva inkomstutvecklingen baserar sig på att andelen personer med löneinkomster ökar.¹

Också enligt Pensionsskyddscentralens statistik har sysselsättningen bland äldre personer stigit kraftigt under 2000-talet. I början av millenniet var siffran hälften av vad den är i dag. De senaste åren har sysselsättningsgraden förbättrats särskilt tack vare höjningen av pensionsåldern som avtalats om i pensionsreformen. Enligt Pensionsskyddscentralen steg sysselsättningsgraden bland 60–64-åringar (56,9 %) med en halv procentenhet 2021.²

Trots den positiva sysselsättningsutvecklingen är sysselsättningsgraden för äldre i Finland betydligt lägre än i de nordiska jämförelseländerna. Den höga sysselsättningsgraden i de övriga nordiska länderna förklaras delvis av att andelen deltidsarbete är större.

Arbete bland äldre personer kan granskas till exempel via begreppen sysselsättningsgrad och relativt arbetskraftstal. Dessa omständigheter påverkas på ett avgörande sätt av övergången till pension. Den undre gränsen för ålderspension var 63 år och 9 månader 2021, varvid de som är

¹ Slutrapport av den arbetsgrupp som bereder metoder för främjandet av sysselsättningen bland äldre, 11.3.2019. Tillgänglig på: https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d2b523c5-77e2-4709-b404-b330f71deab2/f9e4ed0a-6852-4f08-8e43-0e46ec6b50cc/JULKAISU_20190311125000.PDF

² [Pensioneringsåldern i kraftig ökning redan året i rad – Pensionsskyddscentralen \(etk.fi\)](#)

födda 1 april 1957–31 december 1957 uppnådde denna gräns. Enligt Pensionsskyddscentralens statistik var 63 år den vanligaste åldern för att gå i pension både 2020 och 2021.³

Det relativa arbetskraftstalet för äldre personer påverkas av såväl att övergå till ålderspension som att till exempel övergå till sjukpension eller frivilligt sluta arbeta innan den undre åldersgränsen för ålderspension uppnås.

Utöver de uppgifter som gäller övergången till pension kan arbetsmarknadsställningen för äldre personer även beskrivas till exempel med hjälp av tabellen nedan. (Statistikcentralens arbetskraftsundersökning, 2020, könen sammantaget, tusen personer)

Åldersgrupp	Befolkning i arbetsför ålder	Arbetskraft	Syssel-satta	Arbets-lösa	Relativt arbetskraftstal, %	Syssel-sättningsgrad, %	Arbets-löshetsgrad, %
15–74	4 133	2 704	2 495	209	65,4	60,4	7,7
55	75	65	62	3	87,5	83,6	4,4
56	70	59	54	5	84,5	77,4	8,3
57	75	64	60	4	85,4	80	6,3
58	72	59	55	4	81	75,6	6,7
59	77	60	56	4	78,8	73,1	7,3
60	68	53	49	4	78,1	71,8	8,1
61	70	50	46	4	70,9	64,9	8,5
62	76	50	46	5	66,6	60,5	9,1
63	71	39	36	3	54,5	51,1	6,4
64	74	21	20	1	28,7	26,8	6,4
65	71	14	13	0	19,2	18,7	.
66	71	13	12	0	17,7	17,3	.
67	72	11	11	0	15,2	15	.
68	70	8	8	0	11,7	11,6	.
69	71	6	6	0	8	7,8	.
70	73	6	6	0	8,5	8,5	.
71	73	6	6	.	8,8	8,8	.
72	78	5	5	0	6,2	6,1	.
73	74	4	4	.	5,4	5,4	.
74	59	4	4	.	5,9	5,9	.

³ [Arbetspensionstagare i Finland \(FOS\) – Pensionsskyddscentralen \(etk.fi\)](#) och [Arbetspensionstagare i Finland 2020 – Pensionsskyddscentralen \(etk.fi\)](#)

Utifrån arbetskraftsundersökningen kan det konstateras att sysselsättningsgraden bland 60-åringar ⁴ var 2020 71,8 procent, medan siffran bland 63-åringar var 51,1 procent, bland 65-åringar bara 18,7 procent och 8,5 procent bland 70-åringar. Sysselsättningsgraden i hela gruppen för 15–74-åringar var 60,4 procent samma år. Sysselsättningsgraden sjunker under medelvärdet för hela arbetskraften bland 63-åringar och fortsätter sjunka efter det.

Utifrån arbetskraftsundersökningen var det relativa arbetskraftstalet bland 60-åringar ⁵ 2020 78,1 procent, medan siffran bland 63-åringar var 54,5 procent, bland 65-åringar bara 19,2 procent och 8,5 procent bland 70-åringar. Sysselsättningsgraden i hela gruppen för 15–74-åringar var 65,4 procent samma år. Sysselsättningsgraden sjunker under medelvärdet för hela arbetskraften bland 63-åringar och fortsätter sjunka efter det.

Statistiken visar att det relativa arbetskraftsantalet dock börjar sjunka redan före personer uppnår 63 års ålder, det vill säga den undre gränsen för ålderspension. Till exempel bland 61-åringar är andelen bara 70,9 procent, medan den är 78,8 procent bland 59-åringar. Samma minskning sker med sysselsättningsgraden då sysselsättningsgraden bland 61-åringar uppgår till 64,9 procent, medan den bland 59-åringar är 73,1 procent. På basis av statistiken börjar antalet sysselsatta i åldersgrupperna sjunka redan innan den lägsta lagstadgade pensionsåldern uppnås. I Statistikcentralens arbetskraftsutredning kan observeras en tydlig nedåtgående trend i såväl det relativa arbetskraftstalet som sysselsättningsgraden för äldre personer.

2.3 Avdrag som beviljas på basis av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

2.3.1 Maximibeloppet för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen och det kilometerbaserade avdragets belopp

Bestämmelser om avdrag för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen finns i 93 § i inkomstskattelagen. Enligt 1 mom. i paragrafen anses som utgift för inkomstens förvärvande även kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen, beräknade enligt kostnaderna för anlåtande av det billigaste fortskaffningsmedlet. Sådana kostnader kan dock dras av till ett belopp av högst 7 000 euro och endast till den del de under skatteåret överstiger 750 euro (självriskandel).

Enligt 2 mom. i paragrafen om något annat än kollektivtrafik anses som billigaste fortskaffningsmedel som avses i 1 mom. ska man när avdraget räknas ut beakta den skäliga kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen medför. Skatteförvaltningen fastställer närmare beräkningsgrunder för avdraget varje år.

I inkomstskattelaget ändrades 93 § 1 och 2 mom. temporärt genom lag 426/2022 som trädde i kraft den 1 juli 2022. Ändringarna tillämpas vid beskattningen för 2022. Maximibeloppet för avdraget för resekostnader höjdes från 7 000 euro till 8 400 euro. Dessutom fogades till paragrafen bestämmelser om beloppet av det kilometerbaserade avdraget för resekostnader. Enligt den temporära bestämmelsen är beloppet av avdraget för resekostnader 0,30 euro per kilometer,

⁴ Sysselsättningsgrad = Sysselsättningsgraden utgör de sysselsattas andel av befolkningen i procent. Den officiella sysselsättningsgraden beräknas som procentandelen sysselsatta 15–64-åringar av den jämnåriga befolkningen. (Statistikcentralen)

⁵ Till arbetskraften hör alla de 15–74-åringar som var sysselsatta eller arbetslösa under undersökningsveckan. Det relativa arbetskraftstalet beräknas som procentandelen personer som hör till arbetskraften av 15–74-åringar i arbetsför ålder. Det relativa arbetskraftstalet berättar om viljan att ingå i arbetskraften.

om avdraget beviljas enligt kostnaderna för användning av egen bil. Vid beviljande av avdrag för bruksförmånsbil är avdragsbeloppet 0,24 euro per kilometer. Skatteförvaltningen bestämmer närmare om beräkningsgrunderna för avdraget när det gäller andra forskaffningsmedel.

Normalt fattar Skatteförvaltningen beslut om beloppet av avdrag för kostnader för resa med annat än kollektivtrafik varje år i november på basis av uppgifterna om prisutvecklingen för året i fråga. Vid fastställande av beloppet av resekostnadsavdraget beaktar Skatteförvaltningen den skäliga ökning av kostnader som användning av egen bil för resor mellan bostaden och arbetsplatsen orsakar den skattskyldige. Dessa extra kostnader består främst av bilens rörliga kostnader, såsom däckkostnader, reparations- och servicekostnader, bränslekostnader samt den minskning av bilens värde som orsakas av de extra körkilometrarna. Enligt Skatteförvaltningens beslut den 4 november 2021 var avdraget för användning av egen bil 0,25 euro per kilometer år 2021 (Skatteförvaltningens beslut om storleken av resekostnadsavdrag vid beskattningen för 2021, författningssamlingsnummer 911/2021).

Eftersom man för 2022 undantagsvis stadgar om det kilometerbaserade avdragets belopp i 93 § 2 mom. i inkomstskattelagen, fattar inte Skatteförvaltningen i november 2022 något beslut om resekostnadsavdragets belopp för 2022 till den del som det stadgas om avdragets belopp i lagen, det vill säga i fråga om egen bil och bruksförmånsbil.

Den tillfälliga höjningen som gjordes för skatteåret 2022 på basis av maximibeloppet för resekostnadsavdraget och beloppet av det kilometerbaserade avdraget för användningen av egen bil och bruksförmånsbil grundade sig på den kraftiga stegringen av priset på drivmedel i början av 2022. Regeringen beslöt att kompensera höjningen av bränslepriset särskilt för personer som behöver bil för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. Syftet med lagändringarna var både att kompensera höjningen av bränslepriset och att stödja utförande av arbete. Stadgande av det kilometerbaserade avdraget genom lag mitt under skatteåret gjorde det möjligt att även beakta höjningen i förskottsuppbörden på de skattskyldigas skattekort. Om Skatteförvaltningen hade i normal ordning fattat ett beslut om avdragets belopp i november 2022 hade det varit möjligt att beakta den eventuella höjningen först i samband med verkställandet av beskattningen.

2.3.2 Minskning av självrisken för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

I 93 § 4 mom. i inkomstskattelagen stadgas att om en skattskyldig under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, minskas hans eller hennes självriskandel med 70 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. I beskattningspraxisen räknas de dagar som berättigar till arbetslöshetsersättning samman på årsnivå och på basis av detta fastställs för hur många månader den skattskyldige är berättigad till sänkt självrisk. En arbetslös har rätt till sänkt självrisk även för den tid som han eller hon arbetar deltid, sporadiskt, i bisyssla eller om hans eller hennes arbetstid är förkortad. Jämkad arbetslöshetsförmån som betalats för denna tid ändras vid beräkningen av självrisken till hela ersättningsdagar.

Sänkt självriskandel för arbetslösa har tillämpats sedan början av 1999. Sänkningen motiverades i regeringens proposition (RP 129/1998 rd) bland annat med att resekostnadsavdraget kan påverka arbetslösas benägenhet att ta emot arbete, då den som arbetar endast under en del av året kan för lika stora månatliga resekostnader få ett mindre avdrag per arbetsmånad än den som arbetat under hela året. Således ansåg man att självriskandelen i resekostnadsavdraget var av betydelse för sysselsättningen.

I inkomstskattelagen stadgas inte om några andra undantag gällande självriskandelen för rese-kostnader.

2.3.3 Familjeledigheter och samhällets stöd

Med familjeledighet avses särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet, partiell föräldraledighet, vårdledighet, partiell vårdledighet, tillfällig vårdledighet och annan frånvaro av tvingande familjeskäl. Rätten till familjeledigheter baserar sig på arbetsavtalslagen. Under familjeledighet betalar Folkpensionsanstalten (FPA) olika föräldradagpenningar. FPA lämnar in till inkomstregistret uppgifter om utbetalda förmåner inom fem kalenderdagar efter utbetalningsdagen.

Syftet med föräldradagpenningarna är att ersätta den förälder som inte kan förvärvsarbeta på grund av graviditet förlossning eller vård av barn det inkomstbortfall som ledigheten orsakar eller trygga grundtryggheten. Om rätten till familjedagpenning och föräldradagpenningsspe-rioder stadgas i 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004). Föräldradagpenningen är moder-skaps- särskild moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning. Vardera föräldern kan även ar-beta deltid, varvid partiell föräldrapenning betalas till bådadera.

Efter föräldradagpenningen betalas för vården av barnet under vårdtiden barnavårdsstöd. Dess-utom kan man få ett kommundagpenning under vårdledigheten. Barnavårdsstöd är hemvårdsstöd, privatvårdsstöd, flexibel vårdpenning och partiell vårdpenning. Om barnavårdsstöden stadgas i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).

Familjeledigheterna förnyades från och med den 1 augusti 2022. En arbetstagare för föräldra-dagpenning enligt den nya lagen, om barnets beräknade tid är den 4 september 2022 eller senare eller om ett adoptivbarn tas emot den 31 juli eller senare. Familjeledighetsreformen ändrar läng-den på och tidpunkten för familjeledigheterna och familjedagpenningarna som betalas för dem. Framöver är familjedagpenningarna särskild graviditetspenning, graviditetspenning och föräld-rapenning samt partiell föräldrapenning. Alla ovan nämnda är föräldradagpenningar, om vilka det stadgas i 9 kap. i sjukförsäkringslagen. Denna reform gör inte några ändringar i barnavårds-stödet.

De nya och tidigare föräldradagpenningarna används parallellt i över två år.

2.4 Hedersprisens skattefrihet

2.4.1 Reglering gällande hedersprisens skattepliktighet

Om stipendier, understöds och hederspris skattepliktighet stadgas i 82 § i inkomstskattelagen. Enligt 1 mom. 1 och 2 punkterna i paragrafen är skattepliktig inkomst inte stipendier och andra understöd som har erhållits för studier eller vetenskaplig forskning eller för konstnärlig verk-samhet eller pris som har utdelats som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet.

Enligt 2 mom. i paragrafen är stipendier, studiebidrag och andra understöd samt pris som erhål-lits från staten, en kommun eller något annat offentligt samfund eller från Nordiska rådet skat-tefria utan övre gräns. Stipendier, studiepenning och andra understöd samt pris som erhållits från andra än staten, en kommun, ett välfärdsområde eller något annat offentligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd, studiepenning och pris som erhållits från offentli-grättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande

eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärstipendium. Centret för konstfrämjande fastställer årligen beloppet av det skattefria konstnärstipendiet. År 2022 uppgick statens konstnärstipendium till 24 761,09 euro. Stipendier, studiebidrag och andra understöd och pris är inkomster för det skatteår då de betalas ut.

Enligt 82 § 3 mom. i inkomstskattelagen kan finansministeriet på ansökan besluta att i paragrafen avsett pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet är skattefri inkomst i sin helhet. Regleringen gällande hederspris har i huvuddrag varit i kraft i sin nuvarande form sedan 1975. Vid stiftandet av 1974 års lag om skatt på inkomst och förmögenhet (1043/1974) slopades den fulla skattefriheten för stipendier, understöd och hederspris och skattefriheten begränsades till 15 000 mark. I detta samband stadgades dock en möjlighet för finansministeriet att på ansökan besluta att hederspris är skattefri inkomst i sin helhet.

Befrielse från skatt för hederspris ansöks hos finansministeriet med en fritt formulerad ansökan. Befrielse från skatt beviljas inte för priset i sig, utan föremålet för beslutet om skattefrihet är det enskilda utdelade priset och dess mottagare. Lagen innehåller ingen tidsfrist för ansökan. Beviljas ett hederspris skattefrihet kan den skattskyldige anmäla att priset är skattefritt på sin skattedeklaration. Om beskattningen för det år priset erhålls redan har verkställts kan han eller hon begära omprövning av sin beskattning. Ett hederspris, för vilket finansministeriet har beviljat skattefrihet, beaktas inte alls vid beräkningen av den skattefria och skattepliktiga andelen enligt 82 § 2 mom. i inkomstskattelagen av de andra understöden och stipendierna som den skattskyldige erhållit.

Enligt 1 § 13 punkten i Skatteförvaltningens beslut om befrielse från skyldighet att verkställa förskottsinnehållning (988/2019) verkställs inte förskottsinnehållning på stipendium, understöd eller hederspris som enligt 82 § i inkomstskattelagen är skattepliktiga. Utbetalaren av understöd och hederspris ska anmäla understöd, stipendier och hederspris enligt 82 § i inkomstskattelagen som denne beviljat fysiska personer till Skatteförvaltningen med en årsanmälan. Understöd ska anmälas om prestationerna som betalats till en och samma person är minst 1 000 euro per år. Årsanmälan ska lämnas in senast den 31 januari året efter det år då prestationen betalades. Understöd, stipendier och hederspris enligt 82 § i inkomstskattelagen anmäls inte till inkomstregistret.

Finansministeriet har de senaste åren fattat årligen knappt 100 positiva beslut om skattefrihet gällande hederspris. Priserna är indelade på basis av deras indelningsgrund så att andelen priser som tilldelats som erkänsla för vetenskaplig verksamhet har varit cirka 27 procent och för konstnärlig verksamhet cirka 65 procent. Cirka åtta procent av besluten om skattefrihet har gällt priser som tilldelats som erkänsla för allmännyttig verksamhet. Åren 2019–2021 har de skattefria prisernas storlek varierat mellan 500 euro och 332 000 euro. I tabellen nedan indelas priserna i ansökningar om skattefrihet enligt storlek.

Tabell: Antal positiva beslut enligt prisets värde åren 2019–2021

År	under 5 000 €	5 000- 20 000 €	20 001- 50 000 €	50 001- 100 000 €	över 100 000 €	Samman- lagt
2019	7	54	19	1	1	82
2020	5	54	12	0	1	72
2021	25	86	21	1	2	135

År	under 5 000 €	5 000- 20 000 €	20 001- 50 000 €	50 001- 100 000 €	över 100 000 €	Samman- lagt
Samman- lagt	37	194	52	2	4	289

Tabellen ovan visar att åren 2019–2021 hänförde sig 80 procent av besluten om befrielse från skatt priser som är mindre än 20 000 euro. Cirka två tredjedelar av besluten hänförde sig till priser på mellan 5 000 och 20 000 euro. I besluten om befrielse från skatt uppgår prisens medelvärde till cirka 17 000 euro och medianen är cirka 12 000 euro. Under de senaste åren har det endast förekommit enstaka beslut som hänfört sig till pris som är större än 50 000 euro.

2.4.2 Utvärdering av finansministeriets roll som beviljare av skattefrihet för hederspris

Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen bestäms om statsskatt genom lag, som skall innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättskydd. Enligt 121 § 3 mom. i grundlagen har kommunerna beskattningsrätt. Bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och för hur skatten bestäms samt om de skattskyldigas rättskydd utfärdas genom lag.

Enligt 1 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) finns för beskattningen Skatteförvaltningen som lyder under finansministeriet. Skatteförvaltningens tjänsteområde omfattar hela landet. Enligt 2 § 1 mom. i lagen har Skatteförvaltningen till uppgift att verkställa beskattningen, utöva skattekontroll, uppbära, driva in och redovisa skatter och avgifter samt bevaka skatteta-garnas rätt enligt vad som föreskrivs särskilt. Bestämmelsen i 2 mom. i paragrafen föreskriver att Skatteförvaltningen ska främja en riktig och enhetlig beskattning samt utveckla Skatteförvaltningens förmåga att tillhandahålla tjänster.

Bestämmelser om skatter och deras grunder ska således utfärdas genom lag. Skatteförvaltningen lagstadgade uppgift är däremot att verkställa beskattningen och således avgöra frågor gällande de skattskyldigas beskattning genom att tillämpa och tolka skattelagstiftningen. Skatteförvaltningen kan även ge anvisningar om materiella och förfarandemässiga beskattningsfrågor. Skatteförvaltningens rätt att ge detaljerade och andra anvisningar baserar sig på Skatteförvaltningens uppgift att främja en riktig och enhetlig beskattning som avses i 2 § 2 mom. i lagen om Skatteförvaltningen. Skattskyldiga och Skatteförvaltningen styrs med hjälp av anvisningar så att beskattningen verkställs så korrekt som möjligt, det vill säga enligt lagen.

Skatteförvaltningen är ett ämbetsverk som lyder under finansministeriet. Detta innebär att finansministeriet styr Skatteförvaltningens verksamhet. Ministeriet ställer upp resultatmål för Skatteförvaltningen enligt resultatstyrningsprocessen i resultatavtalet mellan ministeriet och Skatteförvaltningen. Vid finansministeriet bereder man också beskattningslagstiftningen. Eftersom Skatteförvaltningen har behörighet att verkställa beskattningen kan inte finansministeriet ingripa vid enskilda beskattningsbeslut. Endast i vissa undantagssituationer finns en stadgad möjlighet för finansministeriet att i övrigt ta upp ett ärende som hör till Skatteförvaltningen för avgörande. Enligt 47 § i lagen om skatteuppbörd (11/2018) kan finansministeriet överta avgörandet av ett sådant principiellt viktigt ärende om befrielse från skatt som handläggs av Skatteförvaltningen. Ett beslut om befrielse från skatt handlar det dock om att verkställa beskattning, utan om befrielse från en redan fastställd skatt. Den i 82 § 3 mom. i inkomstskattelagen stadgade möjligheten för finansministeriet att besluta att ett hederspris är skattefri inkomst innebär däremot en direkt möjlighet att fatta beslut om ett beskattningsbeslut gällande en enskild skattskyld-

dig. Denna behörighet som tilldelats ministeriet är mycket exceptionell jämfört med de uppgifter och behörighetsförhållanden som stadgas i övrig lagstiftning gällande finansministeriet och Skatteförvaltningen.

2.5 Utvidgning av den allmänna skattskyldigheten gällande samfund på basis av var den verkliga ledningen utövas

2.5.1 Allmänt

I 9 § i inkomstskattelagen stadgas om allmän och begränsad skattskyldighet för samfund. Paragrafen ändras genom lagen om ändring av inkomstskattelagen (1188/2020) som trädde i kraft den 1 januari 2021. Genom nämnda lag ändrades 1 mom. 1 punkten i paragrafen så att även samfund som bildats eller registrerats utomlands och vars verkliga ledning utövas i Finland är allmänt skattskyldiga. Paragrafens 1 mom. 2 punkt ändrades så att utländska samfund som avses i 1 punkten anses vara begränsat skattskyldiga. Till paragrafen fogades ett nytt 7 mom., enligt vilket inhemska samfund enligt 1 mom. avser samfund som har bildats eller registrerats i enlighet med finsk lagstiftning. Till paragrafen fogades även ett nytt 8 mom., enligt vilket den verkliga ledningen för ett sådant utländskt samfund som avses i 1 mom. utövas på den plats där samfundets styrelse eller något annat beslutande organ fattar de viktigaste besluten för samfundet vad gäller den högsta dagliga ledningen. Vid bedömningen av var den verkliga ledningen utövas beaktas emellertid även andra omständigheter som rör samfundets organisation och rörelse. Ett allmänt skattskyldigt utländskt samfund betraktas som allmänt skattskyldigt från det att det har bildats eller registrerats eller från det att platsen för utövandet av den verkliga ledningen har uppkommit. Till paragrafen fogades dessutom ett nytt 9 mom., som stipulerar att det som i annan inkomstskattelagstiftning föreskrivs om finländska samfund eller inhemska samfund tillämpas på sådana utländska samfund som avses i 1 mom. 1 punkten och 8 mom.

Enligt ikraftträdandebestämmelsen i lag 1188/2020 tillämpas lagen första gången vid beskattningen för 2021. Ikraftträdandebestämmelsen stadgar till skillnad från det ovan nämnda att 9 § 8 mom. tillämpas på fondföretag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder (213/2019) och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan UCITS-fond) samt på AIF-fonder som avses i 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet första gången först i beskattningen för 2023 (nedan undantag för fonder).

Enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder avses med *fondföretag* ett företag för kollektiva investeringar som har fått auktorisation i någon annan EES-stat än Finland och som enligt lagstiftningen i sin hemstat uppfyller villkoren i fondföretagsdirektivet (2009/65/EG). I 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder avses med en *AIF-fond* ett företag eller kollektiva investeringar i annan form där kapital tas emot från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare och som inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i fondföretagsdirektivet. Med en *specialplaceringsfond* avses en AIF-fond enligt 16 a kap. 1 § i nämnda lag, vid förvaltningen av vilken man ska iaktta de skyldigheter som stadgas i kapitlet i fråga. På basis av de förutsättningar som stadgas i lagen om placeringsfonder och lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022) avses med en AIF-fond även en sådana sammanslutningar eller kollektiva investeringar och förmedling av gräsrotsfinansiering, vilka inte kräver ett tillstånd enligt artikel 5 i fondföretagsdirektivet och där kapital tas emot från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare.

Enligt RP 136/2020 rd fogas en övergångsbestämmelse till lagen, eftersom utvidgningen av den allmänna skattskyldigheten på basis av platsen för den verkliga ledningen att omfatta fonder av UCITS- och AIF-typ kan enligt remissvaren påverka Finlands konkurrenskraft i fråga om fondförvaltning och förlamar marknaden för de fonder vars skattestatus av någon anledning är oklar eller tvetydig. I yttrandena lyftes dessutom fram att det behövs en tillräckligt lång övergångstid för de nya bestämmelserna. I regeringspropositionen konstateras därtill att ett permanent undantag för fonder kan vara förenat med problem med hänsyn till sådant statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan EUF-fördraget). En närmare bedömning av dessa problem kan göras under undantagstiden. Genom denna tidsfrist säkerställs även möjligheten till en tillräckligt lång övergångstid ifall lagstiftningen på området skulle ändras.

I finansutskottets betänkande FiUB 33/2020 rd konstateras att enligt förslaget ska finansministeriet inom en övergångsperiod på två år utreda hur EU:s regler för statligt stöd förhåller sig till ett permanent undantag för fonder. Utskottet påminner om att fonder som kan jämföras med finländska fonder trots den allmänna skattskyldigheten är skattefria aktörer i Finland. Samtidigt understryker utskottet vikten av att finansministeriet gör en utredning tillsammans med en tillräckligt omfattande utvärdering, som utöver en tryggad skattebas också tar hänsyn till dels effektiv beskattning, dels ekonomisk effektivitet på ett balanserat sätt. I utredningen bör ministeriet väga in internationella jämförelser och även bedöma behovet och möjligheten av undantag för fonder.

2.5.2 Bestämmelserna om statligt stöd i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Sådana åtgärder som uppfyller kriterierna i artikel 107.2 och 107.3 i EUF-fördraget kan i vissa situationer betraktas som stöd som är förenliga med den inre marknaden. Enligt artikel 108.4 i EUF-fördraget får kommissionen anta förordningar som gäller sådana här kategorier av statligt stöd, och ett exempel på en sådan förordning är den så kallade allmänna gruppundtagsförordningen.⁶ Dessutom har kommissionen fastställt så kallade horisontella kriterier i form av riktlinjer och ramar. När det gäller investeringsverksamhet har kommissionen gjort bedömningar av riskfinansieringsåtgärders förenlighet med den inre marknaden i den allmänna gruppundtagsförordningen och i riktlinjerna för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar.⁷

Den 19 juli 2016 utfärdade kommissionen ett tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.⁸ I tillkännagivandet klargörs de olika beståndsdelar som utgör begreppet statligt stöd: existensen av ett företag, att åtgärden kan tillskrivas staten, dess finansiering genom statliga medel, beviljandet av en fördel, åtgärdens selektivitet och dess eventuella inverkan på konkurrens och handel mellan medlemsstaterna. Den viktigaste grunden för

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014)

⁷ Kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (EUT C 19, 22.1.2014)

⁸ Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (2016/C 262/01, 19.7.2016).

att tillämpa dessa bestämmelser om statligt stöd på en beskattningsåtgärd är det att man genom åtgärden åstadkommer ett undantag i tillämpningen av det allmänna beskattningssystemet vilket är till fördel för vissa företag i medlemsstaterna. En lägre skattesats, ett särskilt avdrag vid beskattningen, skattefrihet för en viss inkomst eller för vissa skattskyldiga kan på så sätt utgöra statligt stöd. I kommissionens tillkännagivande ingår även kriterier, på basis av vilka man bedömer tillämpbarheten av artikel 107 i EUF-fördraget på placeringsbolag, gemensamma placeringsfonder och -företag.⁹

I regeringens proposition RP 136/2020 rd konstateras att en närmare bedömning av de problem med hänsyn till statligt stöd i samband med permanent undantag för fonder kan göras under undantagstiden. Finansministeriet har inlett diskussioner med Europeiska kommissionen om problemen med hänsyn till statligt stöd i samband med permanent undantag för fonder. Behandlingen av frågan i kommissionen har dock dragit ut på tiden.

2.6 Användning av den genomsnittliga kommunala skattesatsen vid beskattning av begränsat skattskyldiga

Enligt 15 § 2 mom. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978), nedan *källskattelagen*, ska en begränsat skattskyldig i den ordning som avses i lagen om beskattningsförfarande betala skatt på sin beskattningsbara förvärvsinkomst enligt statens progressiva inkomstskattesats och den genomsnittliga kommunala inkomstskattesatsen. Den genomsnittliga kommunala inkomstskattesatsen utgör medeltalet av de för kommunerna senast fastställda inkomstskattesatserna, vägt med den beskattningsbara inkomsten vid senaste kommunalbeskattning i respektive kommun, och angivet med en fjärdedels procentenhets noggrannhet.

På grund av social- och hälsovårdsreformen stramas inkomstskatteskalen åt och kommunernas inkomstskattesatser sänks för de kommuner som hör till riket. Enligt 55 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) ska inkomstskattesatsen för 2023 sänkas med 12,64 procentenheter. Denna nedskärning gäller endast kommunerna på fastlandet, det vill säga kommunens inkomstskattesats skär inte ned i de kommuner som hör till landskapet Åland. För att beskattningen för dem som bor på Åland inte ska skäras på grund av reformen har till 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen fogats en bestämmelse, enligt vilken skattesatserna enligt statens skatteskala sänks från och med 2023 med 12,64 procentenheter vid beräkning av skatteprocenten för de skattskyldiga vars hemkommun enligt 5 § i lagen om beskattningsförfarande är belägen i landskapet Åland.

15 § 2 mom. i källskattelagen baserar sig på nuläget, det vill säga på att statens skatteskala i beskattningen av förvärvsinkomst tillämpas såväl på fastlandet som på Åland och på att alla kommuners kommunala skattesatser beaktas vid beräkningen av den genomsnittliga kommunalskatten. Från och med 2023 tillämpas statens inkomstskatteskala med stöd av 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen till skillnad från det övriga landet nedsänkt på de skattskyldiga, vars hemkommun ligger i landskapet Åland. I den kommunala beskattningen för 2023 i riket ska kommunerna som inkomstskattesats för 2023 bestämma inkomstskattesatsen för 2022 minskad med 12,64 procentenheter. I fråga om kommunerna i landskapet Åland används de kommunala skatteprocenter som dessa kommuner fastställt obegränsat. Från och med 2024 används de kommunala skattesatser som bestämts av kommunerna på såväl fastlandet som Åland.

⁹ Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd (2016/C 262/01, 19.7.2016), avsnitt 5.4.2.

Målet med 15 § 2 mom. i källskattelagen är att beskattningen av en begränsat skattskyldigs förvärvsinkomst enligt lagen om beskattningsförfarande fastställs i genomsnitt på en nivå som motsvarar beskattningen av allmänt skattskyldiga. Den genomsnittliga kommunala skattesatsen för förvärvsinkomst är samma för alla begränsat skattskyldiga. För att bevara målsättningarna och nuläget är det nödvändigt att ändra lagrummet på grund av de ovan nämnda ändringar som gjorts i den övriga lagstiftningen.

3 Målsättningar

I propositionen föreslås bestämmelser om grunderna för förvärvsinkomstskatten för 2023. Målet är att beskattningen av förvärvsinkomster inte skärps till följd av högre förvärvsnivå och inflation.

Syftet med det förhöjda arbetsinkomstavdraget är att såväl förlänga yrkeskarriärer som uppmuntra personer som redan gått i pension att ta emot tillfälligt eller deltidsarbete. Det första målet gäller i första hand personer som ännu inte uppnått den genomsnittliga pensionsåldern eller sin lagstadgade pensionsålder. Det senare målet gäller främst dem som redan gått i ålderspension.

Sänkningen av självriskandelen för en person som tagit ut familjeledighet under skatteåret är avsett att uppmuntra till att ta emot arbete och således öka arbetsutbudet. Syftet är även att få skattskyldiga som under en del av året tagit ut familjeledighet i samma ställning som personer som varit arbetslösa en del av året.

Genom att förlänga de temporära bestämmelserna som gäller höjningen av maximibeloppet av resekostnadsavdraget och det kilometerbaserade avdraget för användning av egen bil och bruksförmånsbil att även gälla skatteåret 2023 strävar man efter att kompensera personer som behöver bil för resor mellan bostaden och arbetsplatsen och som betalar bränslekostnaderna själva för de höga bränslepriserna. Syftet med ändringarna är att såväl svara på det höga bränslepriset som stöda skattskyldigas sysselsättning.

Propositionen innehåller förslag till att förlänga giltigheten för undantaget för fonder med ett år. Med lagändringen eftersträvar man att garantera finanssektorns funktionssäkerhet för den tid då man utreder möjligheterna för att utfärda undantaget för fonder som en permanent bestämmelse.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Beskattningen av förvärvsinkomster

Beskattningsändringar i samband med social- och hälsovårdsreformen

I propositionen föreslås det att skattegrunderna för förvärvsinkomst ändras på grund av uppdateringen av finansieringskalkylerna för social- och hälsovårdsreformen. Omfattningen av den skatteinkomst som överförs från kommunerna till staten i samband med social- och hälsovårdsreformen har uppdaterats på grundval av de finansieringskalkyler som gjordes våren 2022. På basis av uppdateringen gjordes nya kalkyler av en del av beskattningsändringarna som anknyter till social- och hälsovårdsreformen, det vill säga av den procent med vilken kommunalskatten för 2023 minskades samt av de förvärvsinkomstskattegrunderna som ska tillämpas 2023 efter

social- och hälsovårdsreformen trätt i kraft. Genom lag 702/2022 föreskrevs att kommunalskattesatsen för 2023 ska minskas med 12,64 procentenheter. Beräkningarna gjordes på nivån för 2022. Det föreskrevs dock inte om förvärvsinkomstskattegrunderna som ska tillämpas från och med 2023 samtidigt som minskningen av kommunalskattesatsen för 2023 och andra ändringar av finansieringsbestämmelserna för social- och hälsovårdsreformen (RP 68/2022 rd).

För denna proposition har skattegrunderna för förvärvsinkomstbeskattningen uppdaterats enligt de senaste prognoserna samt med avseende på att målen för beskattningsändringarna i samband med social- och hälsovårdsreformen ska även uppnås beräknat enligt nivån för 2023. Minskningen av kommunalskattesatsen uppdateras inte i detta skede. Det föreslås heller inte några ändringar i samfundsskattens utdelning.

I propositionen föreslås att det stiftas lag om skatteskalen för 2023. Dessutom föreslås det att bestämmelserna om pensionsinkomstavdrag, förvärvsinkomstavdrag, grundavdrag och arbetsinkomstavdrag i inkomstskattelagen ändras. Det föreslås att lagen om inkomstskatteskalen för 2023 som stiftades genom lag 620/2021 i samband med lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen upphävs i samband med stiftandet av den nya lagen. På motsvarande sätt föreslås det att ändringarna som fastställdes genom lag 619/2021 och som gäller pensionsinkomstavdraget (100 §), förvärvsinkomstavdraget (105 a §), grundavdraget (106 §) och arbetsinkomstavdraget (125 § 2 mom.) och som är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2023 upphävs.

Övriga förändringar i grunderna för förvärvsinkomstskatten

Enligt regeringsprogrammet föreslås det att förvärvsinkomstskattegrunderna dessutom indexjusteras på alla inkomstnivåer enligt en förvärvsinkomstindex på 3,5 procent. På basis av prognosen för hösten 2022 uppskattar finansministeriet att ändringen av konsumentprisindexet är 3,2 procent och ändringen av förvärvsnivåindexet är 3,5 procent 2022. Propositionen innehåller förslag till en indexjustering som görs genom att höja den progressiva inkomstskatteskalans alla inkomstgränser samt genom att öka grundavdragets maximibelopp. Dessutom föreslås det att arbetsinkomstavdragets maximibelopp, inkomstgränsen och inflödes- och minskningsprocenterna höjs.

Granskat som helhet blir beskattningen strängare på alla inkomstnivåer med undantag av inkomstintervallen 23 400–28 600 och 34 400–43 800 euro per år, då man tar i beaktande den ökade inkomstnivån samt ändringarna i löntagarnas avgifter av skattekaraktär. För en medelinkomsttagare åtarstramas beskattningen med cirka 0,05 procentenheter och högst med cirka 0,39 procentenheter.

4.1.2 Höjning av arbetsinkomstavdraget för personer som fyllt 60 år

Det föreslås att arbetsinkomstavdraget höjs åldersbaserat för skattskyldiga som fyllt 60 år. Enligt förslaget genomförs höjningen genom att avdragets maximibelopp höjs stegvis för skattskyldiga över 60 år. Avdragets maximibelopp höjs enligt följande:

- med 200 euro för personer som fyllt 60 år före skatteårets ingång,
- med 400 euro för personer som fyllt 62 år före skatteårets ingång, och
- med 600 euro för personer som fyllt 65 år före skatteårets ingång.

Enligt förslaget fastställs arbetsinkomstavdraget till övriga delar på samma sätt för både personer över 60 år och yngre. Avdragsbeloppet minskar således på samma grunder för både personer som fyllt 60 år och andra när inkomsterna ökar.

Syftet med det förhöjda arbetsinkomstavdraget som beviljas personer äldre än 60 år är att främja sysselsättningen bland dem som uppnått den ålder som avses i bestämmelsen. Avsikten är att avdragsbeloppet som ökar enligt graderingarna i bestämmelsen, det vill säga åldern, tar i beaktande att statistiskt sett sjunker sysselsättningen bland skattskyldiga desto mer ju äldre personer det är fråga om.

Resultaten av Statistikcentralens sysselsättningsundersökning visar att sysselsättningsgraden börjar klart sjunka vid 60 år. På motsvarande sätt ökar arbetslöshetsgraden efter 60 år. Målet i regeringsprogrammet är att höja sysselsättningsgraden och mängden sysselsatta personer. I detta avseende är det motiverat att höjningen av arbetsinkomstavdraget förläggs till det första steget för just 60-åringar.

Sysselsättningsgraden fortsätter sjunka brant efter 60 år. Medan sysselsättningsgraden vid 60 år är 71,8 procent är den vid den genomsnittliga pensionsåldern, 63 år, enbart 51,1 procent. Bland 65-åringar är sysselsättningsgraden redan nere vid 26,8 procent. Enligt förslaget ökar höjningen av arbetsinkomstavdraget vid såväl 60 år som 62 år och 65 år. Genom att gradera höjningen av arbetsinkomstavdraget försöker man uppnå en bättre incitamenteffekt. Bestämmandet av graderingen vid 60, 62 och 65 år baserar sig på de statistiska uppgifterna om sysselsättningsgraden, antalet sysselsatta och arbetslöshetsgraden.

Beskattningen av inkomster som består av lön och pension är vanligtvis förmånligare än om samma totala inkomst bestod av enbart lön eller pension. Således är arbete för en person som får pension redan nu rätt så lönsamt. Höjningen av arbetsinkomstavdragets maximibelopp för personer över 60 år gör det lönsammare för personer i pension att ta emot arbete, om löneinkomsten överstiger 17 500 euro per år. På samma sätt som arbetsinkomstavdraget är ett av målen med höjningen att uppmuntra äldre personer att fortsätta längre i arbetslivet. En förmånlig skattemässig behandling av inkomster som består av lön och pension kan å andra sidan påverka beslutet att gå i pension om personen har för avsikt att fortsätta arbeta partiellt medan han eller hon är i pension. Den förmånliga skattemässiga behandlingen av kombinationen av lön och pension kan i vissa situationer lindra minskningen av nettoinkomsterna när man övergår från arbetslivet i pension och därigenom påverka viljan att gå i pension i stället för att arbeta heltid.

4.1.3 Förlängning av höjningen av resekostnadsavdragets maximibelopp och det kilometerbaserade avdraget att gälla 2023

Det föreslås att bestämmelserna om maximibeloppet av avdraget som beviljas på basis av kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen som tillämpas temporärt under skatteåret 2022 förlängs så att de även gäller skatteåret 2023. Det maximala beloppet av resekostnadsavdraget är under skatteåret 8 400 euro. Förslagsvis stadgas om det kilometerbaserade avdraget för användning av egen bil och bruksförmånsbil i inkomstskattelagen även för skatteåret 2023. Beloppet av avdraget för användning av egen bil föreslås vara 0,30 euro per kilometer. Beloppet av avdraget för användning av bruksförmånsbil föreslås vara 0,24 euro per kilometer. Avdragets belopp föreslås förbli oförändrade jämfört med skatteåret 2022.

4.1.4 Självrisk för resekostnader mellan bostaden och arbetsplatsen för en person tagit ut familjeledighet

Enligt förslaget fogas till inkomstskattelagen en bestämmelse, enligt vilken självrisken för avdraget för resekostnader mellan bostaden och arbetsplatsen sänks, om den skattskyldiga har fått vissa familjeförmåner. Dessa familjeförmåner är enligt förslaget moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning och partiell föräldrapenning som avses i sjukförsäkringslagen. Självrisken sänks på motsvarande sätt som det i nuläget stadgas om personer som erhåller arbetslöshetsförmåner. Det föreslås att självriskandelen för den skattskyldiga minskas med 70 euro för varje hel ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar.

Självriskandelen sänks inte om den skattskyldige erhåller stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

4.1.5 Hedersprisens skattefrihet

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om beskattningen av hederspris ändras. Pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet föreslås vara helt skattefria. Framöver är det inte längre finansministeriet som fattar beslut om hedersprisens skattefrihet.

Förfarandet som varit i kraft sedan 1975 där finansministeriet fattar beslut om beskattningen av hederspris kan inte längre anses vara motiverat i nuläget. Att fatta enskilda beskattningsbeslut lämpar sig inte för finansministeriets roll som ministeriet som styr Skatteförvaltningen, då verkställandet av beskattningen samtidigt är entydigt Skatteförvaltningens uppgift. Beslut om beskattningen av hederspris kommer i fortsättningen att vara en del av verkställandet av inkomstbeskattningen som hör till Skatteförvaltningens behörighet. Enligt förslaget är ett avgörande gällande beskattningen av ett hederspris i fortsättningen en del av den skattskyldiges beskattningsbeslut.

Framöver är ett pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet helt skattefritt inkomst oavsett huruvida det sammanlagda beloppet av understöd, stipendier och hederspriser som avses i 82 § 2 mom. i inkomstskattelagen överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium. Föreslagvis kommer hederspris framöver inte att beaktas vid beräkningen av det skattefria maximibeloppet av andra understöd och stipendier enligt ovan nämnda bestämmelse.

Det nya förfarandet tillämpas på hederspris som betalats ut 2023 eller senare. På hederspris som betalats ut 2022 eller tidigare tillämpas nu gällande reglering, det vill säga finansministeriet fattar beslut om befrielse från skatt på ansökan.

4.1.6 Undantag för fonder

I finansutskottets betänkande FiUB 33/2020 rd konstateras att enligt förslaget ska finansministeriet inom övergångsperioden utreda hur EU:s regler för statligt stöd förhåller sig till ett permanent undantag för fonder. Finansministeriet har inlett utredningen av saken tillsammans med Europeiska kommissionen. Behandlingen av frågan har dock dragit ut på tiden.

Giltighetstiden för undantaget för fonder föreslås bli förlängt med ett år så att man kan trygga funktionssäkerheten för finanssektorn i Finland för den tid då möjligheterna för att stadga undantaget för fonder som en permanent bestämmelse utreds.

I propositionen föreslås det att inkomstskattelagen ändras så att det till lagen fogas en ny temporär 9 a § som tillämpas 2023. I bestämmelsen föreskrivs om ett undantag från den allmänna skattskyldigheten i 9 § 1 mom. 1 punkten samt 8 mom. i inkomstskattelagen som tillämpas på vissa fonder på basis av var den verkliga ledningen utövas. Enligt förslaget tillämpas bestämmelsen på fondföretag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt på AIF-fonder som avses i 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Allmänt

Till följd av skatteändringarna som görs i samband med social- och hälsovårdsreformen uppskattas de kommunala skatteinkomsterna i kommunerna på fastlandet minska med cirka 13 931 miljoner euro. Statens inkomst från inkomstskatter uppskattas öka med cirka 13 562 miljoner euro. Inkomsten från den progressiva inkomstskatten uppskattas öka med cirka 13 529 miljoner euro och inkomsten från kapitalinkomstskatten med cirka 33 miljoner euro. Inkomsten från kyrkoskatten uppskattas öka med cirka 60 miljoner euro och inkomsten från sjukförsäkringens sjukvårdspremier med cirka 3 miljoner euro. I uppskattningen beaktas inte en eventuell sänkning av kyrkoskattesatserna. Sammantaget uppskattas skatteinkomsterna minska till följd av social- och hälsovårdsreformen med totalt cirka 310 miljoner euro.

De ändringar som föreslås i denna proposition utöver social- och hälsovårdsreformen beräknas sammanlagt minska skatteinkomsterna med cirka 787,5 miljoner euro. Statens skatteinkomster beräknas minska med cirka 730,5 miljoner euro. Kommunernas skatteinkomster beräknas minska med cirka 48 miljoner euro. Församlingarnas skatteinkomster bedöms minska med cirka 4,5 miljoner och avkastningen från sjukförsäkringens sjukvårdspremie med cirka 4,5 miljoner euro. De ändringar som föreslås i propositionen uppskattas också påverka hushållens och sammanlutningarnas ekonomiska verksamhet. Ändringarna är därmed också förenade med indirekta konsekvenser. Det uppskattas att den ökade ekonomiska verksamheten ökar skatte- och avgiftsinkomsterna, till exempel mervärdesskatten, inkomstskatten och socialförsäkringsavgifterna. Uppskattningsvis minskar den dessutom de offentliga utgifterna, till exempel arbetslöshetsersättningarna och andra utgifter som hänför sig till sysselsättningen. Indirekta konsekvenser är dock svåra att kvantifiera och de har inte kunnat inkluderas i de ekonomiska konsekvenser som presenteras i propositionen.

Beskattningen av förvärvsinkomster

Justeringen enligt förtjänstnivåindexet av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster beräknas minska förvärvsinkomstskatten med ca 684 miljoner euro. På grund av indexjusteringen

föreslås det i propositionen att arbetsinkomstavdraget, grundavdraget samt statens inkomstskatteskala ska ändras. Konsekvenserna av ändringarna av statens inkomstskatteskala och de olika avdragen specificeras nedan.

Ändringarna i statens förvärvsinkomstskatteskala som föreslås till följd av indexjusteringen bedöms minska skatteinkomsterna på årsnivå med totalt cirka 392 miljoner euro, varav statens andel är 391 miljoner och kommunernas andel 1 miljon euro. Ändringarnas konsekvenser för församlingarnas och Folkpensionsanstaltens skatteinkomster bedöms vara liten.

Höjningen av arbetsinkomstavdraget som baserar sig på indexjusteringen bedöms minska skatteinkomsterna med cirka 228 miljoner euro, varav statens andel är 214 miljoner, kommunernas andel 12 miljoner, församlingarnas andel 1 miljoner och Folkpensionsanstaltens andel cirka 1 miljoner euro. Höjningen av grundavdraget bedöms minska skatteinkomsterna med cirka 64 miljoner euro, varav statens andel är 33 miljoner, kommunernas andel 25 miljoner, församlingarnas andel 3 miljoner och Folkpensionsanstaltens andel cirka 3 miljoner euro.

Tabellen nedan visar hur förslagen till ändring av inkomstskattegrunderna genom de i denna proposition gjorda ändringarna i statens progressiva inkomstskatteskala, arbetsinkomstavdraget och grundavdraget till följd av indexjusteringen sammantaget på olika inkomstnivåer påverkar skattegraden för löntagare som är yngre än 53 år. I tabellen beaktas även effekterna av att skattegrunderna för kommunalbeskattningen och statsbeskattningen kombineras i social- och hälsovårdsreformen. Sifferuppgifterna i tabellen omfattar inkomstskatt till staten, genomsnittlig kommunalskatt, rundradioskatt, genomsnittlig kyrkoskatt, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningspremie samt arbetstagarnas arbetspensionsförsäkringsavgift och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie. I beräkningen har man använt den genomsnittliga kommunala skattesatsen för 2023 samt den genomsnittliga kyrkoskattesatsen och löntagaravgifter för 2022.

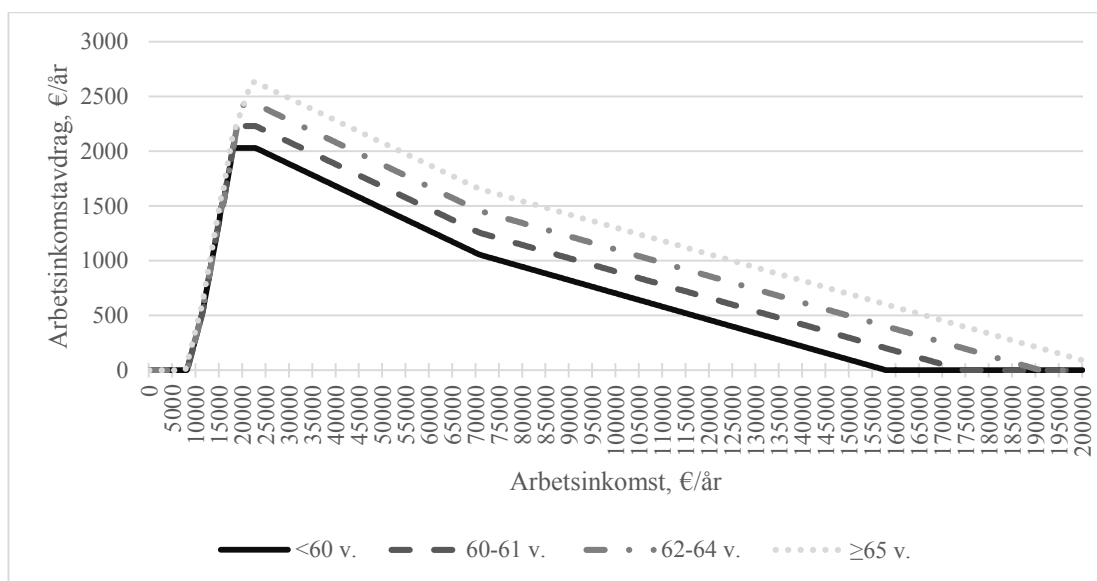
Löneinkomst, €/år	Grunderna för 2022	De föreslaga grunderna för 2023	Förändring av skattegraden, %-enh.	Förändring av skatten, €/år
5 000	8,65	8,65	0	0
10 000	8,65	8,65	0	0
20 000	14,05	13,38	-0,67	-134
30 000	22,36	21,63	-0,73	-219
40 000	28,05	27,03	-1,02	-408
50 000	32,06	31,48	-0,58	-290
60 000	35,14	34,62	-0,52	-312
70 000	37,5	37,23	-0,27	-189
80 000	39,28	39,08	-0,2	-160
90 000	40,66	40,52	-0,14	-126
100 000	42,36	41,92	-0,44	-440
110 000	43,94	43,48	-0,46	-506
120 000	45,26	44,78	-0,48	-576

Tabellen nedan visar hur förslagen till ändring av inkomstskattegrunderna genom de i denna proposition gjorda ändringarna i statens progressiva inkomstskatteskala, pensionsinkomstavdraget och grundavdraget till följd av indexjusteringen sammantaget på olika inkomstnivåer påverkar skattegraden för personer som får pensionsinkomst. I tabellen beaktas även effekterna av att skattegrunderna för kommunalbeskattningen och statsbeskattningen kombineras i social- och hälsovårdsreformen. Sifferuppgifterna i tabellen omfattar inkomstskatt till staten, genomsnittlig kommunalskatt, rundradioskatt, genomsnittlig kyrkoskatt och sjukförsäkringens sjukvårdspremie. I beräkningen har man använt den genomsnittliga kommunala skattesatsen för 2023 samt den genomsnittliga kyrkoskattesatsen och sjukvårdsförsäkringens sjukvårdspremie för 2022.

Pensionsinkomst, €/år	Grunderna för 2022	De föreslaga grunderna för 2023	Förändring av skattegraden, %- enh.	Förändring av skatten, €/år
5 000	0	0	0	0
10 000	0	0	0	0
20 000	16,79	16,74	-0,05	-10
30 000	24,7	23,74	-0,96	-288
40 000	29,25	29	-0,25	-100
50 000	32,3	32,05	-0,25	-125
60 000	35,25	35,06	-0,19	-114
70 000	37,36	37,21	-0,15	-105
80 000	38,94	38,82	-0,12	-96
90 000	40,95	40,54	-0,41	-369
100 000	42,86	42,5	-0,36	-360
110 000	44,42	44,1	-0,32	-352
120 000	45,72	45,43	-0,29	-348

Höjning av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder

Det föreslås att maximibeloppet av arbetsinkomstavdraget höjs i tre steg för skattskyldiga som fyllt 60, 62 och 65 år. Av figuren nedan framgår förslagets effekt på arbetsinkomstavdragets belopp på olika inkomstnivåer hos olika åldersgrupper.

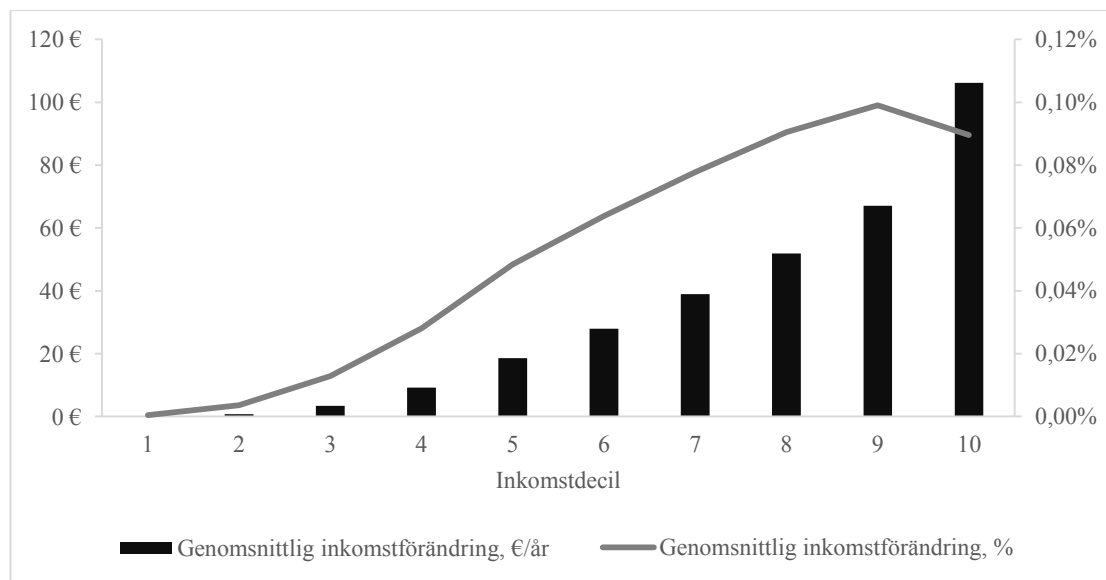
Med anledning av den föreslagna ändringen lindras beskattningen för alla dem som fyllt 60 år och vars arbetsinkomst överstiger cirka 17 500 euro per år. Den fullskaliga höjningen av arbetsinkomstavgdragets maximibelopp gynnar dem som förtjänar över cirka 19 000 euro per år. Enligt förslaget beviljas inte det förhöjda arbetsinkomstavgdraget längre till personer som fyllt 65 år om deras inkomster överstiger cirka 207 000 euro per år. Förslaget innebär att beskattningen för cirka 225 000 skattskyldiga lindras. Den genomsnittliga skattesänkningen för dem som omfattas av ändringen är för 60–61-åringar cirka 198 euro per år, cirka 387 euro per år för 62–64-åringar och för personer som fyllt 65 år lindras beskattningen med i genomsnitt 530 euro per år.

Höjningen av arbetsinkomstavgdraget bedöms minska skatteinkomsterna med cirka 76 miljoner euro, varav statens andel är 73 miljoner, kommunernas andel 3 miljoner. Församlingarnas och Folkpensionsanstaltens andel av förändringen bedöms vara liten. Cirka 17 miljoner euro av effekterna på skatteinkomsterna gäller 60–61-åringar, cirka 37 miljoner euro 62–64-åringar och cirka 22 miljoner euro för personer som fyllt 65 år.

Av ändringens effekter bedöms cirka 49,7 procent gälla kvinnor och 50,3 procent män. Den disponibla inkomsten för dem som omfattas av ändringen ökar i genomsnitt med 330 euro för kvinnor och 347 euro för män. Den genomsnittliga förändringen av kvinnors disponibla inkomst är 0,89 procent och för män är siffran cirka 0,71 procent. Reformen stärker för sin del ekonomisk jämlikhet.

Sett på inkomsttagargrupper hänför sig ändringen i huvudsak till löntagare och pensionärer. Diagrammet nedan visar fördelningen av effekterna från störst till minst. Strecket beskriver procentandelen av den totala mängden.

modifierade ekvivalensskala. Av figuren framgår att höjningen av arbetsinkomstavdraget ökar den disponibla inkomsten inom alla inkomstdeciler. Effekten är penningmässigt störst i inkomstdecil 10 och relativt störst i inkomstdecil 9, det vill säga bland hushåll med höga inkomster.

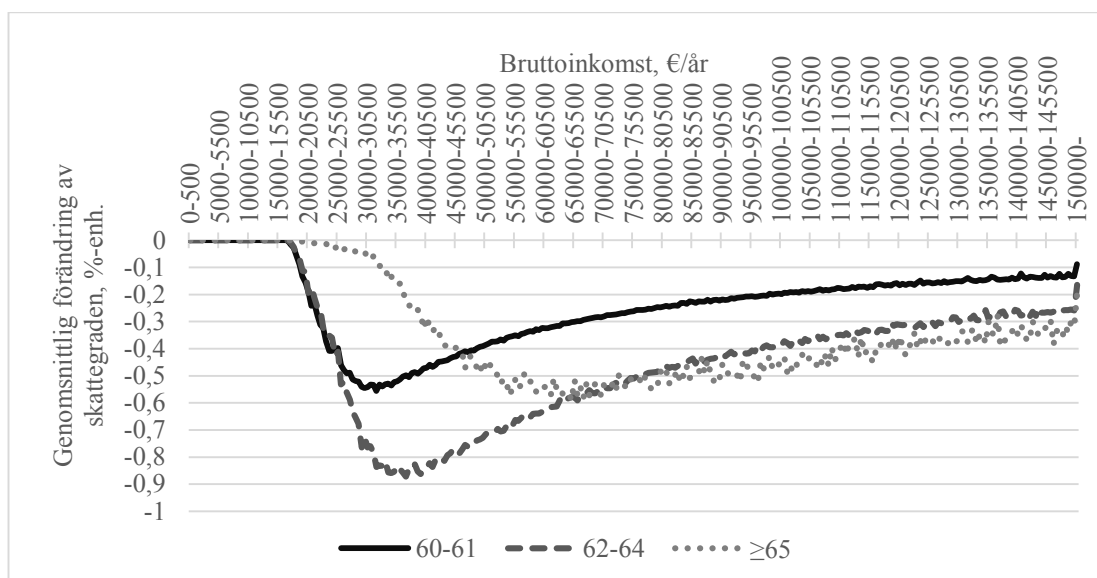
Ändringens inverkan på inkomstfördelningen mätt med Gini-koefficienten är 0,02 procentenheter, det vill säga åtgärden ökar inkomstskillnaderna en aning.

I tabellen nedan har samlats effekterna av den höjning av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder som föreslås i denna proposition på skattegraderna och disponibla inkomster för olika gamla löntagare på olika inkomstnivåer. I exempelkalkylen har man använt den genomsnittliga kommunala skattesatsen för 2023 och uppskattningen av löntagaravgifterna för 2023 samt den genomsnittliga kyrkoskattesatsen för 2022.

Åldersklass Arbetsinkomst	Förändring av skattegraden, %-enh.			Förändring av disponibel inkomst, €/år		
	60–61	62–64	≥65	60–61	62–64	≥65
0	0	0	0	0	0	0
5 000	0	0	0	0	0	0
10 000	0	0	0	0	0	0
15 000	0	0	0	0	0	0
20 000	-1	-1,85	-1,85	200	370	370
25 000	-0,8	-1,6	-2,4	200	400	600
30 000	-0,67	-1,33	-2	200	400	600
40 000	-0,5	-1	-1,5	200	400	600
50 000	-0,4	-0,8	-1,2	200	400	600

Åldersklass Arbetsinkomst	Förändring av skattegraden, %-enh.			Förändring av disponibel inkomst, €/år		
	60–61	62–64	≥65	60–61	62–64	≥65
60 000	-0,33	-0,66	-1	200	400	600
70 000	-0,29	-0,57	-0,86	200	400	600
80 000	-0,25	-0,5	-0,75	200	400	600
90 000	-0,22	-0,44	-0,67	200	400	600
100 000	-0,2	-0,4	-0,6	200	400	600
110 000	-0,18	-0,37	-0,55	200	400	600
120 000	-0,17	-0,34	-0,5	200	400	600
130 000	-0,16	-0,31	-0,46	200	400	600
140 000	-0,14	-0,28	-0,43	200	400	600
150 000	-0,13	-0,27	-0,4	200	400	600
160 000	-0,11	-0,23	-0,36	176	376	576
170 000	-0,03	-0,15	-0,27	55	255	455
180 000	0	-0,07	-0,19	0	134	334
190 000	0	-0,01	-0,12	0	13	213
200 000	0	0	-0,05	0	0	92

I figuren nedan har samlats de genomsnittliga sammantagna effekterna av den höjning av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder som föreslås i denna proposition på skattegraderna för skattskyldiga som får förhöjt arbetsinkomstavdrag i olika åldersgrupper och olika bruttoinkomstklasser. Eftersom bruttoinkomsterna för personer som fyllt 65 år består relativt i lägre grad av arbetsinkomster är ändringens effekt i denna grupp relativt mindre trots att maximibeloppet höjs i högre grad.

Sysselsättningseffekterna av att det höjda arbetsinkomstavdraget har vid finansministeriet bedömts med hjälp av en mikrosimuleringsmodell. Sysselsättningseffekterna har bedömts genom simulering av hur mycket de sysselsättningsincitament som mätts med sysselsättningskattegrad ändras i och med höjningen av arbetsinkomstavdraget. När incitamentändringen kombineras med flexibilitet i arbetsutbudet som hämtats ur forskningslitteraturen får man en uppskattning av hur mycket sysselsättningen ökar till följd av höjningen av arbetsinkomstavdraget. I beräkningen har använts en genomsnittlig flexibilitet i arbetsutbudet som hämtats ur forskningslitteraturen¹⁰, men det är dock möjligt att arbetsutbudet och flexibiliteten i arbetsutbudet för personer över 60 år avviker från genomsnittet. Den ovan nämnda metoden ger som bedömningsresultat att en höjning av arbetsinkomstavdragets maximibelopp ökar sysselsättningen på lång sikt med knappt 1 000 personer.

Med tanke på att den föreslagna höjningen av arbetsinkomstavdraget minskar den offentliga sektorns skatteinkomster med cirka 76 miljoner euro är det fråga om en sysselsättningsåtgärd som försvagar den offentliga ekonomin även med beaktande av sysselsättningseffekterna.

Höjning av maximibeloppet för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen och avdragets kilometerbaserade belopp

I propositionen föreslås det att höjningen av maximibeloppet av resekostnadsavdraget från 7 000 euro till 8 400 euro som var temporärt i kraft 2022 förlängs. Dessutom föreslås det att man på samma sätt som 2022 stadgar att beloppet av det kilometerbaserade resekostnadsavdraget är 30 cent per kilometer, då avdraget beräknas för användningen av egen bil och 24 cent per kilometer, då avdraget beräknas för bruksförmånsbil.

¹⁰ Källa till flexibilitetsestimatet (0,17) som använts i beräkningen Jäntti, Pirttilä & Selin (2015): Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates?

Höjningen av maximibeloppet av resekostnadsavdraget från 7 000 euro till 8 400 euro minskar enligt en statisk bedömning på 2023 års nivå skatteinkomsterna med sammanlagt cirka 24 miljoner euro, varav statens andel är 16 miljoner euro, kommunernas andel 6 miljoner euro, församlingarnas andel 0,5 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 0,5 miljoner euro. Ändringen av avdragets maximibelopp gäller, enligt förslaget, de cirka 30 000 skattskyldiga vars resekostnader för närvarande är minst 7 750 euro.

Utan den föreslagna bestämmelsen fattar Skatteförvaltningen beslut om de kilometerbaserade beloppen som används för resekostnadsavdraget vid beskattningen 2023 november 2023 även i fråga om egen bil och bruksförmånsbil. Skatteförvaltningen använder som grund för beslutet faktiska prisuppgifter för drivmedelsrelaterade och andra faktorer som påverkar storleken på avdraget från tiden mellan oktober 2022 och september 2023. I denna proposition är det inte möjligt att bedöma på vilken nivå Skatteförvaltningen skulle fastställa det kilometerbaserade avdraget i november 2023, om det inte stadgas om avdragets storlek i inkomstskattelagen.

Enligt en grov bedömning från Skatteförvaltningen kan det kilometerbaserade beloppet av resekostnadsavdraget för användning av egen bil ha varit cirka 28–29 cent per kilometer för 2022 utan en särskild bestämmelse för 2022. Det bör dock observeras att Skatteförvaltningen hade i normal situation beräknat avdragsbeloppet för 2022 först i november 2022, så den ovan nämnda bedömningen baserar sig på bristfälliga uppgifter och grova antaganden om prisutvecklingen. Prognoser visar att den allmänna prisnivån kommer att bli högre än Europeiska centralbankens nuvarande inflationsmål även 2023. Det är således möjligt att även det kilometerbaserade beloppet för resekostnadsbeloppet för 2023 stiger en aning jämfört med 2022 beräknat enligt Skatteförvaltningens räknesätt. Det är även möjligt att beloppet av det kilometerbaserade resekostnadsavdraget närmar sig det nu föreslagna 30 cent per kilometer även i fall där en särskild bestämmelse inte utfärdas.

På basis av det som nämns ovan bedöms det att fastställandet av det kilometerbaserade resekostnadsavdraget för 2023 till 30 cent per kilometer för användning av egen bil och till 24 cent för bruksförmånsbil inte har en negativ effekt på skatteinkomsterna.

Sänkning av självriskan för resekostnadsavdraget för personer som tagit ut familjeledighet

Förslaget gällande sänkningen av självriskan för resekostnadsavdraget för personer som tagit ut familjeledighet bedöms minska skatteinkomsten med cirka 3,5 miljoner euro, varav statens andel är 2,5 miljoner euro och kommunernas andel 1 miljon euro. Församlingarnas och Folkpensionsanstaltens andel av förändringen uppskattas vara ringa.

Hedersprisens skattefrihet

Enligt gällande lagstiftning är det möjligt att hos finansministeriet ansöka om att hederspris befrias från skatt. Hedersprisen har även varit skattefria, om det sammantagna beloppet av de hederspris, stipendier och understöd som den skattskyldige fått underskrider det statliga konstnärstipendiets belopp. Effekterna av förslaget, enligt vilket ansökningsförfarandet slopas och hederspriserna blir i sin helhet skattefria, på skatteinkomsterna bedöms vara ringa.

Undantag för fonder

På basis av informationen från Skatteförvaltningen har inte ämbetsverket information om att ikraftträdandebestämmelsen i lag 1188/2020 skulle ha tillämpats vid beskattningen 2021. Till-

lämpningen av bestämmelsen har heller inte framkommit i preliminära diskussioner, förhandlingar eller förhandsavgöranden. Den föreslagna ändringen bedöms inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser.

Kompensation till kommunerna för ändringen i skatteinkomsterna

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna för ändringen i skatteinkomsterna till nettobelopp. De ändringar som föreslås i denna proposition minskar kommunernas skatteinkomster med sammanlagt 48 miljoner euro. I kapitlet har inte beaktats de skatteinkomst-ändringar som social- och hälsovårdsreformen orsakar. Ändringen av skatteinkomsterna kompenseras via statsandelssystemet.

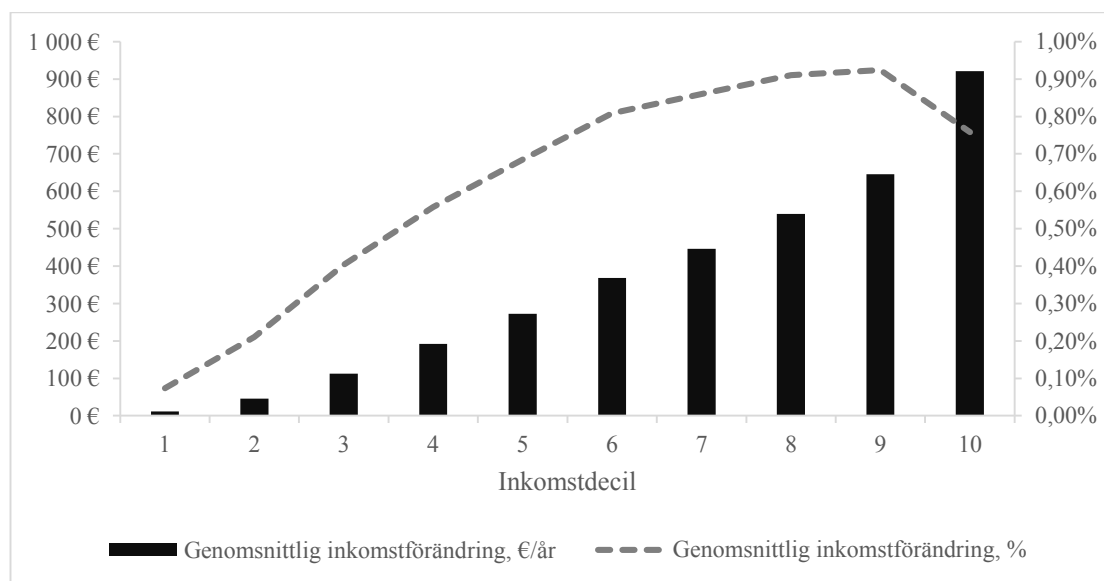
4.2.1.2 Effekterna på inkomstfördelningen

De ändringar som föreslås i skattegrunderna för inkomstbeskattningen påverkar inkomstfördelningen mellan personer. Förändringen i inkomstskillnaderna mäts med hjälp av Ginikoefficienten. Gini-koefficienten är en indikator som beskriver fördelningen av hushållens disponibla inkomster och den kan ha ett värde mellan 0 och 100. Ju högre värde koefficienten har, desto större är inkomstskillnaderna. I Finland är inkomstskillnaderna små i jämförelse med till exempel de övriga OECD-länderna, men de har ökat avsevärt jämfört med början av 1990-talet. Den färskaste granskningen av inkomstskillnaderna är från 2021, och den har sammanställts av statistikcentralen utifrån totalstatistiken över inkomstfördelningen. Värdet för Gini-koefficienten som beskriver inkomstskillnader var 27,7, vilket är 0,2 procentenheter mindre än året innan.

Finansministeriets skatteavdelning har utarbetat en statisk kalkyl över hur andra ändringar i skattegrunderna som föreslås i denna proposition än på grund av social- och hälsovårdsreformen påverkar inkomstskillnaderna.

Granskningen omfattade ändringarna i den progressiva inkomstskatteskalen, höjningen av grundavdraget, höjningen av arbetsinkomstavdraget och höjningen av resekostnadsavdraget. En åtgärd som minskar inkomstskillnaderna är en höjning av grundavdraget. Indexjusteringen av statens inkomstskatteskala, höjningarna av arbetsinkomstavdraget och resekostnadsavdraget ökar tillsammans inkomstskillnaderna något.

I figuren nedan sammanfattas vilken inverkan denna propositions ovannämnda förslag till ändring av inkomstskattegrunderna sammantaget har enligt inkomstdecil. Av figuren framgår att beskattningen blir lättare i inkomstdecilerna. Effekten i euro är störst i inkomstdecil 10, det vill säga bland hushåll med höga inkomster. Effekten är relativt störst i inkomstdecil 9. De förändringar som presenteras i figuren har räknats ut med ekvivalenta inkomster per hushåll enligt OECD:s modifierade ekvivalensskala.

Den sammantagna effekten av de ändringar i skattegrunderna som föreslås i denna proposition på inkomstfördelningen enligt Gini-koefficienten är 0,07 procentenheter, det vill säga åtgärderna ökar inkomstskillnaderna en aning.

4.2.1.3 Könskonsekvenser

Inkomstbeskattningen grundar sig på beskattning av inkomsterna och beskattningen verkställs på samma sätt oberoende av kön, och detta innebär att konsekvenserna av de ändringar som föreslås i denna proposition inte är beroende av kön. Av de totala skatteinkomsteffekterna som de i denna proposition föreslagna ändringarna uppskattas cirka 51,7 procent hänföra sig till män och 48,3 procent till kvinnor. Att effekterna fördelar sig på detta sätt följer av fördelningen av förvärvsinkomster mellan könen.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

En del av de föreslagna lagändringarna medför behov av att ändra Skatteförvaltningens informationssystem. De externa kostnaderna som ändringarna av IT-systemen orsakar Skatteförvaltningen uppgår till uppskattningsvis cirka 50 000–100 000 euro. Personalkostnaderna som ändringen av systemen orsakar Skatteförvaltningen är uppskattningsvis minst 30 000 euro (0,5 årsverken) och högst 50 000 euro (0,8 årsverken). Vid Skatteförvaltningen påverkar lagändringarna delvis inkomstregistrets system och utlämnandet av inkomstregisteruppgifter till informationsanvändare, som ändringar i förskottsuppbörden, MinSkatt och andra system, beskattningens informationssystem samt anvisningar, blanketter, brev och beslut. Kunderna ska också informeras om ändringarna och ges handledning. Lagändringarna ger dessutom upphov till ett internt utbildningsbehov för Skatteförvaltningens tjänstemän. De föreslagna ändringarna ökar en aning Skatteförvaltningens arbetsmängd.

Slopandet av beslut om befrielse av hederspris från skatt minskar det administrativa arbetet vid finansministeriet i liten grad.

5 Remissvar

Utkastet till proposition som varit på remiss innehöll ett förslag till en höjning av arbetsinkomst-avdraget på basis av ålder, en minskning av självrisken för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen för personer som tagit ut familjeledighet, en temporär höjning av resekostnadernas maximibelopp och det kilometerbaserade avdraget för användning av egen bil, en ändring av bestämmelserna om skattefrihet för hederspris samt en förlängning av undantaget för fonder som hänför sig till 9 § i inkomstskattelagen med ett år. Dessutom innehöll propositionsutkastet ett förslag till ändring av definitionen av genomsnittlig kommunalskattesats i källskattelagen. Remissvar om propositionsutkastet lämnades av Folkpensionsanstalten, Kyrkostyrelsen, Skatteförvaltningen, Centret för konstfrämjande, Finlands näringsliv rf, Finanssiala ry, Centralhandelskammaren, Kultur- och konstområdets centralorganisation KULTA rf, Professorsförbundet rf, Pääomasijoittajat ry, Suomen Kirjailijaliitto ry, Skådespelarförbundet rf, Finlands olympiska kommitté rf, Konstnärsgillet i Finland rf, Företagarna i Finland rf, STTK ry, Stiftelser och fonder rf, Työn ja Talouden tutkimus LABORE och Skattebetalarnas Centralförbund rf. Dessutom meddelade undervisnings- och kulturministeriet och Näringslivets forskningsinstitut att de inte hade något utlåtande om saken. Det har upprättats ett sammandrag över remissvaren som finns i Statsrådets projektfönster.

Allmänt

Remissvaren understödde allmänt de föreslagna ändringarna av kostnaderna för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. Också den föreslagna ändringen av beskattningen av hederspris fick ett omfattande understöd. Skatteförvaltningen framförde i sitt remissvar att bestämmelsen om hederspris och dess motiveringstext bör preciseras till vissa delar. Det som Skatteförvaltningen framfört har beaktats i den vidare beredningen av propositionen.

Kyrkostyrelsen framställde dessutom i sitt remissvar att det bör övervägas huruvida det är möjligt att ändra lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015) så att de skatteinkomstförluster som föranleds av ändringarna av skattegrunderna kan kompenseras genom statlig finansiering. Kyrkostyrelsen hänvisar härvidlag delvis i sitt utlåtande till de kompensationer som betalas till kommunerna.

Kompenseringen av kommunerna på grund av de minskade skatteinkomsterna till följd av ändringarna av skattegrunderna baserar sig på en statsminister Sanna Marins regeringsprogram. Enligt regeringsprogrammet ska ändringar i beskattningsgrunden som påverkar den kommunala ekonomin kompenseras enligt nettobelopp genom att ändra statsandelarna. Det finns inte någon motsvarande kompensationsmodell gällande ändringar i beskattningsgrunden som inverkar på församlingarnas inkomst från kyrkoskatten.

Höjning av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder

I remissvaren ansågs målet med höjningen av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder att förbättra sysselsättningsgraden bland äldre personer allmänt taget är värt att understöda. Föreslagets negativa effekt på skatteinkomsterna ansåg dock vara stor jämfört med förslagets uppskattade positiva sysselsättningseffekter. Dessutom framfördes i en del remissvar att arbete under pension är redan med nuvarande lagstiftning lönsamt. Centralhandelskammaren konstaterade i sitt remissvar att det nu föreslagna skatteincitamentet kan leda till att sysselsättningen rentav minskar i vissa situationer där det vore möjligt att arbeta utan att nettoinkomsterna minskar.

Työn ja Talouden tutkimus LABORE ansåg i sitt remissvar att höjningen av arbetsinkomstavgifternas maximibelopp är även med beaktande av sysselsättningseffekterna en åtgärd som försvagar den offentliga ekonomin. Enligt remissvaret är det på basis av propositionen hushåll med höga inkomster som gynnas mest av reformen. I remissvaret anses det vara nödvändigt att pröva om arbetsinkomstavgifternas, det vill säga skattestödet, hänförs till andra närmare begränsade grupper så att åtgärderna sammantaget stöder sysselsättningen och den offentliga ekonomin. LABORE konstaterar dessutom i sitt remissvar att det med tanke på den åldrande nationalekonomin vore värt att understöda eftersträvanden från regeringens sida att genomföra sådana reformer som stärker utvecklingen av den offentliga ekonomin. Enligt remissvaret är en höjning av sysselsättningsgraden i sig inte ett förnuftigt mål, utan det är snarast ett sätt att stärka den offentliga ekonomins finansiella grund och således stärka välfärdsstatens funktion även på långsikt. Därtill tycker LABORE att det är konstigt att regeringen föreslår sådana sysselsättningsåtgärder som sannolikt försvagar den offentliga ekonomin utan andra tydliga samhälleliga mål.

Undantag för fonder

Förslaget att förlänga undantaget för fonder som hänför sig till 9 § i inkomstskattelagen med ett år ansågs vara viktigt och välkommet. Näringslivets centralförbund rf och Finanssiala ry har dock i sina remissvar föreslagit att det temporära undantaget för fonder bör fastställas så det gäller i två år i stället för ett. I Pääomasijoittajat ry:s remissvar föreslås det att det temporära undantaget för fonder ska vara fem år.

Det förutses att diskussionerna med Europeiska kommissionen för att utreda statsstödsaspekterna i anknytning till det eventuella undantaget för fonder hålls och slutförs under 2023, på grund av vilket det är möjligt att eventuella slutsatser om förlängningen av undantaget för fonder görs under 2023. Av denna anledning föreslås ett år som längd på undantaget för fonder.

6 Specialmotivering

6.1 Lag om inkomstskatteskalen för 2023

I propositionen föreslås att det stiftas en ny lag om inkomstskatteskalen för 2023. Det föreslås att lagen om inkomstskatteskalen för 2023 (620/2021) som stiftades i samband med lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen upphävs. Grundprinciperna för den nya lagen om inkomstskatteskalen för 2023 som baserar sig på beskattningsändringarna i samband med social- och hälsovårdsreformen är enligt förslaget motsvarande som i den tidigare genom lag fastställda inkomstskatteskalen för 2023. Till skillnad från skalan som föreskrivs i lag 620/2021 ska ändringar som föranleds av uppdateringen av finansieringskalkylerna för social- och hälsovårdsreformen göras i den nya skalan. Det föreslås att inkomstgränserna och marginalskattesatserna i inkomstklasserna dimensioneras så att social- och hälsovårdsreformens effekter på beskattningen av förvärvsinkomst är så neutrala som möjligt även efter att kalkylerna uppdaterats.

Jämfört med inkomstskatteskalen för 2022 föreslås det att inkomstskatteskalen för 2023 förnyas så att den består av fem inkomstklasser i stället för nuvarande fyra. Enligt förslaget börjar det första steget vid noll euro och den nuvarande skatten på åtta euro vid den nedre gränsen slopas. Det föreslås att skalans marginalskattesatser åtstramas så att marginalskattesatsen vid skalans lägsta steg motsvarar i procentenheter den mängd med vilken de kommunala skattesatserna sänks och marginalskattesatserna vid de övriga stegen höjs på motsvarande sätt. Detta innebär att man börjar betala statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst vid en lägre inkomstnivå, det vill säga att fler skattskyldiga än i dag betalar statlig inkomstskatt.

Inkomstgränserna i den föreslagna inkomstskatteskalen har indexjusterats. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Marins regering behåller man de så kallade solidaritetsskatten fram till slutet av regeringsperioden. Detta har beaktats i den föreslagna skatteskalen.

6.2 Inkomstskattelagen

9 a §. Under 2023 tillämpligt temporärt undantag för fonder. Det föreslås att en ny temporär 9 a § som ska tillämpas 2023 fogas till inkomstskattelagen. Enligt förslaget stadgas i paragrafen att 9 § 1 mom. 1 punkten och 8 mom. inte tillämpas på fondföretag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt på AIF-fonder som avses i 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som inrättats eller registrerats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i beskattningen för 2023.

82 §. Stipendier, understöd och hederspris. I 82 § i inkomstskattelagen stadgas om beskattningen av understöd, stipendier och hederspris. Det föreslås att det stadgas att hederspris utgör skattefri inkomst i sin helhet. Samtidigt slopas finansministeriets beslut om befrielse av hederspris från skatt.

Till paragrafens *1 mom.* fogas ett omnämnande om att momentet endast gäller prestationer som betalas till fysiska personer. De prestationer som räknas upp i punkterna i bestämmelsen är till naturen sådana att de vanligtvis endast betalas till fysiska personer. Det är således fråga om en precisering av paragrafens text som motsvarar den gällande beskattningspraxisen. Dessutom fogas till 1 mom. 2 punkten en begränsning, enligt vilken hedersprisens skattefrihet endast gäller sådana pris, där priset har erhållits av en med avseende på pristagaren oberoende prisutdelare.

Propositionen innehåller inte utöver de ovan nämnda preciseringarna några förslag till ändring av innehållet i priser som anses vara hederspris. Ett hederspris ska även framöver beviljas som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet för att priset ska anses vara skattefritt med stöd av paragrafen. I framtiden tillämpas inte paragrafen på priser som beviljas av andra skäl. Till skillnad från stipendier och understöd beviljas hederspris normalt i efterhand, medan ett stipendium eller annat understöd ges vanligtvis på förhand.

I finansministeriets avgörandepraxis gällande ansökningar om befrielse från skatt har utgångspunkten varit att som hederspris anses pris som ges som erkänsla för ett redan utfört betydande arbete eller långvarig verksamhet i betydande uppgifter inom vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet. Skattefrihet har beviljats till exempel för hederspris som erhållits för ett enskilt skönlitterärt verk eller för hederspris som erhållits som erkänsla för en lång vetenskaplig karriär.

Andelen av finansministeriets beslut om befrielse från skatt av pris som erhållits som erkänsla för allmännyttig verksamhet har varit klart mindre än andelen beslut om befrielse från skatt gällande vetenskaplig och konstnärlig verksamhet. Som allmännyttig verksamhet kan anses till exempel verksamhet för allmän fördel i föreningsverksamhet. I finansministeriets avgörandepraxis gällande ansökningar om befrielse av hederspris från skatt har man som skattefritt hederspris som beviljats på basis av allmännyttig verksamhet till exempel ansett sådana pris som erhållits som erkänsla för långvarig verksamhet i en allmännyttig förening. I avgörandepraxisen har även priser som erhållits som erkänsla för livsarbete i samhälleliga frågor.

Ett pris som erhålls som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig och allmännyttig verksamhet som avses i 82 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen ska, enligt förslaget, endast anses vara ett pris som tilldelas en fysisk person. Bestämmelsen tillämpas inte på priser som erhålls av

föreningar, aktiebolag eller andra samfund. Bestämmelsen tillämpas heller inte på pris som beviljas sammanslutningar. Enligt förslaget anses ett pris inte som ett hederspris som avses i 82 § i inkomstskattelagen om prismottagaren själv har ansökt om priset eller om prismottagaren själv har kunnat ansöka om det. Inte heller tävlingspris anses som ett sådant hederspris som avses i bestämmelsen. Med andra ord anses som ett hederspris enligt förslaget inte ett sådant pris som erhålls för tävling där personen uppträder eller för vilken personen framställer ett verk. Som hederspris anses heller inte sådant tävlingspris som kan erhållas genom att personen själv ansöker om det eller ställer upp som kandidat för priset.

Enligt den föreslagna 1 mom. 2 punkten är ett hederspris inte skattepliktig inkomst, om priset har erhållits av en med avseende på pristagaren oberoende prisutdelare. Det föreslås att som hederspris ska således inte anses sådan prestation som utgör kompensation för utfört arbete även om det kallas för hederspris. Ett pris som arbetsgivaren betalar till sin anställd är heller inte ett sådant hederspris som avses i paragrafen. Enligt förslaget anses i regel heller inte som hederspris ett pris som prisutdelaren eller en aktör inom prisutdelarens influensområde står i ett annat avtalsförhållande till pristagaren eller om det mellan prisutdelaren och pristagaren förekommer ett annat beroendeförhållande. Om de övriga förutsättningarna för hederspris uppfylls kan som hederspris dock anses till exempel ett pris som ett förlag eller en aktör inom förlagets influensområde tilldelar en författare som har ingått ett förlagsavtal med förlaget i fråga, om prisets eventuella mottagare de facto inte begränsats till endast sådana personer, med vilka förlaget har ett förlags- eller annat avtal.

Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 4 punkten till 9 § i idrottslagen (1054/1998) ersätts med en hänvisning till 14 § i den gällande idrottslagen (390/2015).

Hedersprisens skattefrihet genomförs genom att ändra 2 mom. i paragrafen, där skattefriheten för understöd, stipendier och hederspris som erhållits från andra än offentligt rättsliga samfund eller från Nordiska rådet begränsas så att de motsvarar beloppet av det statliga konstnärstipendiet. I 2 mom. i paragrafen stryks hänvisningarna till priser. Till följd av detta tillämpas begränsningen av skattefriheten till beloppet av det statliga konstnärstipendiet framöver endast på sådana stipendier, studiepenningar och andra understöd som nämns i bestämmelsen. Enligt förslaget tillämpas på hederspris däremot utan begränsning 1 mom., enligt vilket hederspris inte är skattepliktig inkomst. Strykandet av omnämmanden som gäller hederspris i 2 mom. innebär även att hederspris inte alls beaktas vid beräkningen av den skattefria andelen av stipendier och understöd. Detta motsvarar även den gällande beskattningspraxisen där ett hederspris för vilket finansministeriet har beviljat skattefrihet inte beaktas vid beräkningen av den skattefria andelen av understöd och stipendier.

Paragrafens 3 mom. upphävs. Enligt förslaget fattar inte finansministeriet längre några beslut om befrielse från skatt för hederspris.

93 §. Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen. De temporära bestämmelser som föreskrivs för 2022 i 93 § 1 och 2 mom. förlängs enligt förslaget att även gälla 2023. Paragrafens 1 mom. ändras temporärt så att maximibeloppet av det avdrag som beviljas för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen höjs från 7 000 euro till 8 400 euro för skatteår 2023. Højningen motsvarar den temporära højningen för 2022.

I 2 mom. i paragrafen stadgas däremot temporärt att anses något annat än kollektivtrafik som billigaste fortskaffningsmedel som avses i 1 mom. ska man när avdraget räknas ut beakta den skäligena kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen medför. Enligt förslaget är beloppet av avdraget för resekostnader 0,30 euro

per kilometer, om avdraget beviljas enligt kostnaderna för användning av egen bil. Vid beviljande av avdraget för bruksförmånsbil föreslås beloppet vara 0,24 euro per kilometer. Det föreslås att Skatteförvaltningen bestämmer närmare om beräkningsgrunderna för avdraget när det gäller andra fortskaffningsmedel.

De föreslagna kilometerbaserade beloppen motsvarar de temporära bestämmelserna som är i kraft 2022. Ändringarna av 1 och 2 mom. i paragrafen föreslås vara temporära och de tillämpas vid beskattningen för 2023.

Ändringen av beloppet av avdraget för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen påverkar inte de skattefria resekostnadsersättningar som avses i 71 § i inkomstskattelagen och vilka arbetsgivaren kan betala arbetstagare för arbetsresor eller resor som arbetstagaren gör för att sköta sina arbetsuppgifter på sin sekundära arbetsplats enligt 72 § 1 mom. inkomstskattelagen. Ändringen påverkar inte skattefria resekostnadsersättningar som betalas för arbetskommandering enligt 72 § 2 mom. i inkomstskattelagen och inte heller resekostnadsersättningar för specialbranschers (till exempel bygg-, markbyggnads-, och skogsbranschen) dagliga resor enligt 72 § 3 mom. i inkomstskattelagen.

Skatteförvaltningen bestämmer i enlighet med 73 § 1 mom. i inkomstskattelagen årligen på förhand i ett separat beslut, efter att ha gett kostnadsersättningsdelegationen tillfälle att bli hörd, maximibeloppet av skattefria ersättningar för de resekostnader som baserar sig på arbetsresor. Siffrorna i beslutet grundar sig i enlighet med 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen på det som statens arbetsmarknadsverk räknat ut.

Enligt förslaget stadgas i 93 § 4 mom. att självrisken för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen sänks i situationer där den skattskyldige har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås att 4 mom. i paragrafen ändras så att självrisken sänks även om den skattskyldige får moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, särskild graviditetspenning, graviditetspenning eller föräldrapenning och partiell föräldrapenning. De förmåner som berättigar till sänkt självriskandel förtecknas uttömmande i bestämmelsen.

De bestämmelser som gäller storleken på den sänkta självriskandelen och minimisjälvrisk ändras inte enligt vad som föreslås. Om den skattskyldige under skatteåret har fått sådana förmåner som nämns i bestämmelsen, minskas hans eller hennes självriskandel med 70 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Enligt förslaget kommer de bestämmelser som nu tillämpas på arbetslöshetsförmåner även framöver att tillämpas på de föräldradagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen som nämns i paragrafen.

Om den skattskyldige under skatteåret har partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar när man beräknar hela ersättningsmånader. Förfarandet motsvarar således det som tillämpas för personer som får arbetslöshetsdagpenning.

Stödet enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (vårdpenning, vårdtillägg och kommundillägg) betalas till den förälder eller annan vårdnadshavare som huvudsakligen sköter barnet. Om vårdnadshavaren är någon annan, till exempel en mor- eller farförälder, betalas stödet dock till den sökande, det vill säga barnets förälder eller en annan vårdnadshavare. Till skillnad från föräldradagpenningarna utgör inte förvärvsarbete något hinder för erhållande av stöd för hemvård av barn.

Det föreslås att sänkningen av självrisker för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen inte omfattar dem som får stöd för hemvård av barn. Syftet med den sänkta självrisker är att förbättra ställningen för dem som endast arbetar en del av året och uppmuntra till exempel arbetslösa att ta emot arbete. Utan den sänkta självrisker skulle den som endast arbetar en del av året få ett mindre avdrag per arbetsmånad än den som arbetar hela året då de har lika stora resekostnader per månad. Grunden för den sänkta självrisker för resekostnader är med andra ord den omständighet där den skattskyldige inte arbetat hela året. För den som får stöd för hemvård av barn uppfylls inte nödvändigtvis denna förutsättning. Denna person kan förvärvsarbeta samtidigt som han eller hon får stöd. I detta avseende skiljer sig hemvårdsstödet från föräldradagpenningen, som inte betalas om personen förvärvsarbetar. I fråga om hemstödet har föräldrarna eller vårdnadshavarna även en bredare möjlighet att påverka till vem stödet betalas. På basis av det som lagts fram ovan föreslås det att den sänkta självrisker för kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen begränsas i fråga om familjeledighet endast till de föräldradagpenningar som avses i 9 kap. i sjukförsäkringslagen.

100 §. Pensionsinkomstavdrag. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs om det nya pensionsinkomstavdraget som beviljas till samma belopp och på samma grunder vid statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. Det nya pensionsinkomstavdraget ersätter de tidigare pensionsinkomstavdragen vid kommunalbeskattningen och vid statsbeskattningen. Avdragets uppbyggnad baserar sig enligt förslaget på det tidigare pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen. Uppbyggnaden motsvarar 100 § som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen som var avsedd att träda i kraft den 1 januari 2013.

Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen ska från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst ett pensionsinkomstavdrag göras.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om beräkningsgrunderna för pensionsinkomstavdraget. Avdragets uppbyggnad baserar sig enligt förslaget på det tidigare pensionsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen. Det föreslås att fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp.

Dessutom föreslås det att avdragets minskningsgrunder som föreskrivs i 2 mom. ändras. Avdragets minskningsstruktur ändras så att det består av två steg. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 15 procent av den överskjutande delen.

Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses fortfarande som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension. Om detta föreskrivs i 3 mom.

Det föreslås att 100 § som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen upphävs genom en separat lag. Utan upphävningen hade paragrafen trätt i kraft den 1 januari 2023.

105 a §. Förvärvsinkomstavdrag. Det föreslås att för att kombinera skattegrunderna ändras förvärvsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen till ett förvärvsinkomstavdrag som beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. I övrigt förblir avdragets uppbyggnad oförändrad. Enligt paragrafens 1 mom. görs av-

draget från den rena förvärvsinkomsten och beräknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, utdelningar som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning. Paragrafens 1 mom. motsvarar 105 a § 1 mom. som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen som var avsedd att träda i kraft den 1 januari 2013.

Enligt paragrafens 2 mom. utgör avdraget 51 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdraget uppgår till högst 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000 euro. Till denna del föreslås det inte några ändringar av parametrarna i paragrafen jämfört med 105 a § som gällde 2022.

Det föreslås att 105 a § som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen upphävs genom en separat lag. Utan upphävningen hade paragrafen trätt i kraft den 1 januari 2023.

106 §. Grundavdrag. Det föreslås att för att kombinera skattegrunderna ändrades grundavdraget vid kommunalbeskattningen till ett grundavdrag som beviljas på samma grunder och till samma belopp vid både statsbeskattningen och kommunalbeskattningen. I övrigt förblir avdragets uppbyggnad oförändrad. Avdraget uppgår till högst 3 870 euro.

Den föreslagna paragrafens uppbyggnad motsvarar 106 § som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen som var avsedd att träda i kraft den 1 januari 2013. Denna 106 § som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen upphävs genom en separat lag.

125 §. Arbetsinkomstavdrag. Det föreslås att avdragets bestämningsgrunder som föreskrivs i paragrafens 2 mom. ändras. Avdragets minskningsstruktur ändras så att det består av två steg. Enligt förslaget slopas den nuvarande lägsta gränsen på 2 500 euro som berättigar till avdraget. Det föreslås att inflödesprocenten för avdraget ändras så att avdraget utgör 12 procent i stället för nuvarande 13 procent av den inkomst som berättigar till avdraget. Enligt förslaget höjs maximibeloppet från nuvarande 1 930 euro till 2 030 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 000 euro, minskar avdraget med 2,03 procent istället för nuvarande 1,96 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 22 000 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 70 000 euro minskar dock avdraget dock med 1,21 procent av den överskjutande delen. För närvarande är gränsen för nettoförvärvsinkomst 33 000 euro.

Uppbyggnaden av den föreslagna paragrafens 2 mom. motsvarar 125 § 2 mom. som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen som var avsedd att träda i kraft den 1 januari 2013. Denna 125 § 2 mom. som fastställdes genom lag 619/2021 i samband med social- och hälsovårdsreformen upphävs genom en separat lag.

Höjningen av maximibeloppet av arbetsinkomstavdraget för personer som fyllt 60 år genomförs så att det till 125 § i inkomstskattelagen fogas ett nytt 3 mom. Enligt det nya 3 mom. höjs maximibeloppet för arbetsinkomstavdraget med 200 euro, om den skattskyldige har fyllt 60 år, dock inte 62 år, före skatteårets ingång. Avdragets maximibelopp är höjs med 400 euro, om den skattskyldige har fyllt 62 år, dock inte 65 år, före skatteårets ingång och 600 euro, om den skattskyldige har fyllt 65 år före skatteårets ingång. Avdragets maximibelopp är således för personer som

fyllt 60 år 2 230 euro, 2 430 euro för personer som fyllt 62 år och 2 630 euro för 65 år fyllda personer.

Arbetsavdragets övriga parametrar tillämpas enligt förslaget på personer som fyllt 60 år på samma sätt som för personer under 60 år. Avdraget minskas med samma koefficient som för andra då inkomsterna ökar.

6.3 Lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

15 §. Det föreslås att 2 mom. i paragrafen ändras så att den genomsnittliga kommunala skattesatsen som används vid beskattningen av en begränsat skattskyldigs förvärvsinkomst enligt lagen om beskattningsförfarande fastställs med en tiondels procentenhets noggrannhet i stället för en fjärdedels procentenhets noggrannhet som i nuläget. Ändringen motsvarar ändringen i 91 a § i lagen om beskattningsförfarande, enligt vilken noggrannheten för allmänt skattskyldiga är från och med skatteår 2024 en tiondels procentenhet.

Dessutom föreslås att 2 mom. i paragrafen ändras så att det till den fogas preciserande bestämmelser om beräkning av den genomsnittliga kommunalskattesatsen. Skyldigheten att betala skatt på förvärvsinkomst som beskattas vid statsbeskattningen enligt statens progressiva inkomstskatteskala ändras inte.

Från och med 2023 räknas den genomsnittliga kommunala skattesatsen ut endast med hjälp av skattesatserna för kommunerna på fastlandet. Således tas de kommunala skattesatserna för kommunerna som hör till landskapet Åland framöver inte i beaktande vid beräkningen av den genomsnittliga kommunala skattesatsen. De kommunala skattesatserna för kommunerna som hör till landskapet Åland sänktes inte i samband med reformen av social- och hälsovården. För att förhindra en strängare beskattning för sådana skattskyldiga vars hemkommun är belägen i landskapet Åland lindrades dock statens inkomstbeskattning med en mängd som motsvarande den nedskärning av kommunalskatten för kommunerna som inte ingår i landskapet Åland. Beaktas den kommunala skattesatsen för kommunerna i landskapet Åland som är högre än i resten av landet vid beräkningen av den genomsnittliga kommunala skattesatsen tillsammans med den strängare statliga inkomstskatteskalan som tillämpas på riksnivå leder det till en strängare beskattning av begränsat skattskyldiga för förvärvsinkomst enligt lagen om beskattningsförfarande. För att förhindra att beskattningen blir strängare är det motiverat att den genomsnittliga kommunala skattesatsen fastställs enbart på basis av den kommunala skattesatsen för kommunerna på fastlandet.

7 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2023.

Ändringen av 82 § i inkomstskattelagen tillämpas på hederspris som betalats ut 2023 eller senare. På hederspris som betalas ut 2022 och tidigare tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande. Finansministeriet fattar således även efter att lagändringen trätt i kraft beslut om skattefrihet för hederspris som betalas ut 2022 eller tidigare.

Den temporära 9 a § samt 93 § 1 och 2 mom. som fogas till inkomstskattelagen träder i kraft den 1 januari 2023 och gäller fram till den 31 december 2023. Bestämmelserna tillämpas vid beskattningen för 2023.

8 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

9.1 Höjning av arbetsinkomstavgiften på basis av ålder

9.1.1 Allmänt om jämlikhet

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen uttrycker vid sidan av kravet på juridisk likabehandling även en idé om faktisk jämlikhet. De jämlikhetsaspekter som avses i 6 § i grundlagen spelar en viss roll såväl när människor ges fördelar eller rättigheter genom lag som när de påförs skyldigheter. Jämlikhetsbestämmelsen kräver ändå inte att alla ska behandlas lika, om inte förhållandena är likadana (RP 309/1993 rd, s. 46, GrUU 31/2014 rd). I sin praxis har grundlagsutskottet i sammanhanget framhållit att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövningsrätt kan läsas ut ur jämlikhetsprincipen när en reglering som överensstämmer med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (t.ex. GrUU 53/2016 rd, GrUU 64/2010 rd samt RP 309/1993 rd, s. 46). Ur grundlagens jämlikhetsbestämmelser har utskottet i olika sammanhang härlett kravet att särbehandlingarna inte får vara godtyckliga eller att skillnaderna inte får bli oskäligen (t.ex. GrUB 11/2009 rd och GrUU 60/2002 rd).

Den allmänna jämlikhetsbestämmelsen kompletteras av 6 § 2 mom. i grundlagen, som innehåller ett förbud mot särbehandling. Enligt lagrummet får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Genom bestämmelsen om förbud mot diskriminering förbjuds inte all särbehandling av människor, inte ens när den beror på någon av de orsaker som nämns explicit i bestämmelsen. Det väsentliga är om man kan särbehandla någon av en orsak som gäller hans eller hennes person på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd, s. 48 och bl.a. GrUU 1/2006 rd). Samtidigt har grundlagsutskottet betonat att kraven på motiv är trots allt höga, särskilt när det gäller de förbjudna särbehandlingskriterier som räknas upp i grundlagsbestämmelsen (bl.a. GrUU 31/2013 rd och de däri nämnda GrUU 1/2006 rd och GrUU 38/2006 rd). Utöver att bedöma om kriteriet är godtagbart eller inte har utskottet också påpekat att den valda lösningen ska stå i rätt proportion till det eftersträfvade målet (GrUU 38/2006 rd). Det är således möjligt att medborgare särbehandlas även på basis av de orsaker som gäller personen som nämns i 6 § 2 mom i grundlagen, om det finns en godtagbar orsak till särbehandlingen och om den valda metoden kan anses stå i rätt proportion till det eftersträfvade målet.

9.1.2 Förslaget gällande arbetsinkomstavgiften ur ett jämlikhetsperspektiv

I propositionen föreslås att arbetsinkomstavgiften höjs på basis av ålder i tre steg. Höjningens första steg sker vid 60 år, det andra vid 62 år och det sista steget vid 65 år. Den föreslagna regleringen särbehandlar löntagare på basis av ålder, vilket i princip strider mot diskrimineringsförbudet i 6 § 2 mom. i grundlagen. Den nämnda bestämmelsen tillåter dock särbehandling, om det finns en godtagbar orsak till det. Enligt grundlagsutskottets tolkning av etablerad praxis ska dessutom särbehandlingen stå i rätt proportion till det eftersträfvade målet.

Syftet med det förhöjda arbetsinkomstavgiften som beviljas personer äldre än 60 år är att främja sysselsättningen bland dem som uppnått den ålder som avses i bestämmelsen. Med det höjda arbetsinkomstavgiften kan man uppfylla uppmuntra personer som är äldre än 60 år att fortsätta

delta i arbetslivet. Däremot kan regleringen utgöra ett incitament för personer som redan gått i pension att ta emot deltidsarbete eller tillfälligt arbete eller återvända från pensionen till arbetslivet i högre grad. Med det höjda arbetsinkomstavdraget eftersträvas således ett ökat arbetsutbud och ökad sysselsättning.

Avsikten är att avdragsbeloppet som ökar enligt graderingarna i bestämmelsen, det vill säga åldern, tar i beaktande att statistiskt sett sjunker sysselsättningen bland skattskyldiga desto mer ju äldre personer det är fråga om. Arbetslöshetsgraden växer även bland personer över 60 år. Syftet med höjningen av arbetsinkomstavdraget är således också att förbättra ställningen för dem som är i en sämre ställning.

Grundlagsutskottet har bedömt särbehandling på basis av ålder i anknytning till en fråga gällande tilläggsskatten för pensionsinkomst enligt 124 § 4 mom. i inkomstskattelagen (GrUU 53/2016 rd). Grundlagsutskottet bedömer i sitt utlåtande såväl tilläggsskatten för pensionsinkomst som regleringen proportionalitet. Utskottet ansåg att förslaget har motiverats på ett godtagbart sätt och leder inte till att en viss grupp särbehandlas negativt i nämnvärd grad. Den föreslagna bestämmelsen strider därmed inte mot det allmänna jämlikhetskravet eller diskrimineringsförbudet i 6 § i grundlagen.

I sitt utlåtande bedömde utskottet målen för regeringens proposition (RP 87/2012 rd). Grundlagsutskottet menade att de mål för skattelagstiftningen som framförs i propositionen, däribland att jämna ut inkomstskillnaderna och sporra människor att fortsätta arbeta i stället för att gå i pension, i sig är godtagbara. Därtill bedömde grundlagsutskottet bestämmelsens proportionalitetskrav och konstaterade att en skatt som tas ut enbart på pensionsinkomst kunde innebära en kränkning av jämlikheten endast om den samtidigt försätter pensionstagarna i en betydligt sämre ställning.

I grundlagsutskottets utlåtande om tilläggsskatten på pensionsinkomsten ansågs att främjandet av sysselsättningen bland personer i pensionsåldern kan anses vara ett godtagbart mål med tanke på grundlagen. Sysselsättningsgraden i de åldersgrupper som nämns i den föreslagna bestämmelsen är sämre än i yngre åldersgrupper och även genomsnittet. Således kan det att löntagare som är äldre än 60 år ställs i en bättre ställning än andra förvärvsinkomsttagare anses vara ett godtagbart skäl. Då man beaktar att sysselsättningsgraden sjunker i takt med åldern kan det även anses att den föreslagna graderingen har ett godtagbart skäl.

Även om målet som ställts upp för lagstiftningen är godtagbart med tanke på grundlagen måste även de åtgärder som vidtas för att uppnå detta mål stå i rätt proportion. Lagstiftaren har dock enligt grundlagsutskottets praxis mycket bra möjligheter att inom beskattningen särbehandla människor för att genomföra samhällspolitik, men skillnaderna får inte ens då bli oskäligen. Vid regleringen av begränsningar bör man således överväga om målen för lagstiftningen kan uppnås genom reglering som begränsar jämlikheten i mindre grad.

Med avseende på den föreslagna regleringens proportionalitet är det av betydelse huruvida bestämmelsen ställer sin målgrupp i en avsevärt bättre eller sämre ställning än sådana personer, på vilka bestämmelsen inte tillämpas. Höjning av maximibeloppet av arbetsinkomstavdraget påverkar skattens storlek för personer som fyllt 60 år, om löntagarens arbetsinkomst är minst 17 500 euro per år. Beloppet av det höjda arbetsinkomstavdraget är per år beroende på åldersgrupp högst 200–600 euro som dras direkt av från skatten. Beaktar man det höjda avdragets storlek samt de mål som ställts upp för det kan det anses att det höjda arbetsinkomstavdraget inte ställer personer under 60 år i betydligt sämre ställning än personer som uppnått denna ålder och som gynnas av höjningen av arbetsinkomstavdraget. På samma grunder kan inte heller gra-

deringen av det höjda arbetsinkomstavdraget anses ställa personer som omfattas av bestämmelsen som har rätt till ett mindre avdrag i en betydligt sämre ställning än personer som har rätt till ett större avdrag. I detta avseende kan den föreslagna bestämmelsen anses vara proportionerlig.

Höjningen av arbetsinkomstavdraget bedöms å andra sidan inte ha några betydande positiva effekter på sysselsättningen på grund av höjningens måttlighet. På basis av konsekvensbedömningar hänför sig dessutom en betydande del av höjningen av arbetsinkomstavdraget till löntagare. Höjningen av avdraget kan däremot sporra dessa personer att fortsätta längre i arbetslivet. Även efter höjningen av arbetsinkomstavdraget är det lönsammare att fortsätta arbeta än att stanna i pension och arbeta deltid.

Höjt arbetsinkomstavdrag är bara en av de åtgärder med vilka regeringen ämnar främja orken i arbetet för äldre personer, deras arbetsförmåga och åtgärder som stärker kompetensen. Proportionaliteten hos det höjda arbetsinkomstavdraget kan således även bedömas som en del av den åtgärdshelhet som regeringen framställt och de sameffekter som uppnås genom dem. Enligt regeringens bedömning kan höjningen av arbetsinkomstavdraget på basis av ålder anses vara en åtgärd som står i rätt proportion till bestämmelsens mål att främja sysselsättningen bland äldre personer.

Regeringen anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande i frågan.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om inkomstkatteskalan för 2023

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2023 bestäms den inkomstkatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstkattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstkatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen euro	Skatt på den andel av skatten som överskjuter den nedre gränsen, %
0	0	12,64
19 900	2 515,36	19
29 700	4 377,36	30,25
49 000	10 215,61	34
85 800	22 727,61	44

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om skatteskalan för 2023 (620/2021).

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 82 § 3 mom.,
ändras 82 § 1 och 2 mom., temporärt 93 § 1 och 2 mom., 93 § 4 mom., 100, 105 a och 106 § samt 125 § 2 mom.,
sådana de lyder, 82 § 1 mom. delvis ändrad i lagarna 352/1995 och 1170/1998, 82 § 2 mom. i lagen 619/2021, 93 § 1 och 4 mom. i lagen 1086/2014, 93 § 2 mom. i lagen 504/2010, 100 § delvis ändrad i lagarna 1141/2007, 1510/2016 och 1557/2019, 105 a § i lagarna 1126/1996, 716/2004 och 1141/2007 samt 106 § och 125 § 2 mom. i lagen 1132/2021 samt
fogas till lagen temporärt en ny 9 a § samt till 125 §, sådan den lyder i lagarna 946/2008 och 1132/2021, ett nytt 3 mom. som följer:

9 a §

Temporärt undantag för fonder som ska tillämpas 2023

På fondföretag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder (213/2019) och som bildats eller registrerats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt på AIF-fonder som avses i 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och som bildats eller registrerats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillämpas inte 9 § 1 mom. 1 punkten eller 8 mom. i beskattningen för 2023.

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Skattepliktig inkomst är inte, när mottagaren är en fysisk person,

1) stipendier och andra understöd som har erhållits för studier eller vetenskaplig forskning eller för konstnärlig verksamhet,

2) pris som har utdelats som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet,

3) pension som staten före den 1 januari 1984 har beviljat för verksamhet som avses i 2 punkten eller för annan förtjänstfull verksamhet, eller familjepension som hänför sig till sådan pension,

4) träningsstipendium som betalas med stöd av 14 § i idrottslagen (390/2015) ur statens medel till en elitidrottare som utses av undervisnings- och kulturministeriet.

Stipendier, studiepenning och andra understöd som erhållits från andra än staten, en kommun, ett välfärdsområde eller något annat offentligrättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd och studiepenning som erhållits från offentligrättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium. Stipendier, studiepenning och andra understöd är inkomster för det skatteår under vilket de betalas ut.

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Som utgift för inkomstens förvärvande anses även kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen, beräknade enligt kostnaderna för anlitande av det billigaste fortskaffningsmedlet. Sådana kostnader kan dock dras av till ett belopp av högst 8 400 euro och endast till den del de under skatteåret överstiger 750 euro (*självriskandel*).

Anses något annat än ett allmänt fortskaffningsmedel som billigaste fortskaffningsmedel enligt 1 mom., ska man när avdraget räknas ut beakta den skäligen kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen medför. Avdragsbeloppet är 0,30 euro per kilometer om avdraget beviljas enligt driftkostnaderna för användning av egen bil. Vid beviljande av avdrag för bruksförmånsbil är avdragsbeloppet 0,24 euro per kilometer. Skatteförvaltningen bestämmer närmare om beräkningsgrunderna för avdraget när det gäller andra fortskaffningsmedel.

Om den skattskyldige under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), minskas hans eller hennes självriskandel med 70 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Om den skattskyldige under skatteåret har erhållit jämkad arbetslöshetsförmån eller partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar när man beräknar hela ersättningsmånader.

Pensionsinkomstavdrag

Från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst ska ett pensionsinkomstavdrag göras.

Fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro minskar avdraget dock med 15 procent av den överskjutande delen.

Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

Förvärvsinkomstavdrag

Från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst görs ett förvärvsinkomstavdrag vid beskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses

utgöra förvärvsinkomst, dividender som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdragets maximibelopp är dock 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000 euro.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 870 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, minskar avdraget med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12 procent av det inkomstbelopp som avses i 1 mom. Avdragets maximibelopp är dock 2 030 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 000 euro, minskar avdraget med 2,03 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 22 000 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 70 000 euro minskar avdraget dock med 1,21 procent av den överskjutande delen. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Avdragets maximibelopp som avses ovan i 2 mom. höjs med

- 1) 200 euro, om den skattskyldige har fyllt 60 år, men dock inte 62 år, före skatteårets ingång,
- 2) 400 euro, om den skattskyldige har fyllt 62 år, men dock inte 65 år, före skatteårets ingång,
- 3) 600 euro, om den skattskyldige har fyllt 65 år före skatteårets ingång.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 9 a § samt 93 § 1 och 2 mom. gäller till den 31 december 2023.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för år 2023. Lagens 82 § 2 mom. tillämpas på hederspris som betalats ut den 1 januari 2023 eller senare. På hederspris som betalats ut före den 1 januari 2023 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Genom denna lag upphävs 100, 105 a och 106 § samt 125 § 2 mom. i lagen om ändring av inkomstskattelagen (619/2021).^{1 §}

Denna lag träder i kraft den 20 .^{2 §}

4.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) 15 § 2 mom.,
sådan den lyder i lagen 510/2010, som följer:

15 §

Skatt på den beskattningsbara förvärvsinkomsten vid statsbeskattningen betalas enligt en progressiv inkomstskatteskala. Den som är begränsat skattskyldig för hela skatteåret betalar dessutom skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen enligt en genomsnittlig kommunal inkomstskattesats. Den genomsnittliga kommunala inkomstskattesatsen utgör medeltalet av de för kommunerna senast fastställda inkomstskattesatserna, vägt med den beskattningsbara inkomsten vid senaste kommunalbeskattning i respektive kommun, och angivet med en tiondels procentenhets noggrannhet. Vid beräkning av kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats beaktas dock inte skattesatserna för de kommuner som hör till landskapet Åland. Skatten redovisas i sin helhet till staten. Inkomstskattesatsen publiceras årligen i Skatteförvaltningens förteckning över kommunernas och församlingarnas inkomstskattesatser, vilken ingår i författningssamlingen. En skattskyldig som bott en del av skatteåret i Finland betalar skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen för hela skatteåret enligt 130 § i inkomstskattelagen, och skatten redovisas till den skattskyldiges hemkommun.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 september 2022

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 82 § 3 mom.,
ändras 82 § 1 och 2 mom., temporärt 93 § 1 och 2 mom., 93 § 4 mom., 100, 105 a och 106 §
samt 125 § 2 mom.,

sådana de lyder, 82 § 1 mom. delvis ändrad i lagarna 352/1995 och 1170/1998, 82 § 2 mom.
i lagen 619/2021, 93 § 1 och 4 mom. i lagen 1086/2014, 93 § 2 mom. i lagen 504/2010, 100 §
delvis ändrad i lagarna 1141/2007, 1510/2016 och 1557/2019, 105 a § i lagarna 1126/1996,
716/2004 och 1141/2007 samt 106 § och 125 § 2 mom. i lagen 1132/2021 samt

fogas till lagen temporärt en ny 9 a § samt till 125 §, sådan den lyder i lagarna 946/2008 och
1132/2021, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §

*Temporärt undantag för fonder som ska till-
lämpas 2023*

*På fondföretag som avses i 1 kap. 2 § 1
mom. 17 punkten i lagen om placeringsfonder
(213/2019) och som bildats eller registrerats i
en annan stat som hör till Europeiska ekono-
miska samarbetsområdet samt på AIF-fonder
som avses i 2 kap. 1 § i lagen om förvaltare av
alternativa investeringsfonder (162/2014) och
som bildats eller registrerats i en annan stat
som hör till Europeiska ekonomiska samar-
betsområdet tillämpas inte 9 § 1 mom. 1 punk-
ten eller 8 mom. i beskattningen för 2023.*

82 §

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Stipendier, understöd och hederspris

Skattepliktig inkomst är inte

Skattepliktig inkomst är inte, när motta-
garen är en fysisk person,

1) stipendier och andra understöd som har
erhållits för studier eller vetenskaplig forsk-
ning eller för konstnärlig verksamhet,

1) stipendier och andra understöd som har
erhållits för studier eller vetenskaplig forsk-
ning eller för konstnärlig verksamhet,

2) pris som har utdelats som erkänsla för ve-
tenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig
verksamhet,

2) pris som har utdelats som erkänsla för ve-
tenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig
verksamhet,

Gällande lydelse

3) pension som staten före den 1 januari 1984 har beviljat för verksamhet som avses i 2 punkten eller för annan förtjänstfull verksamhet, eller familjepension som hänför sig till sådan pension,

4) träningsstipendium som med stöd av 9 § idrottslagen (1054/1998) betalas av statsmedel till en toppidrottare som utsetts av undervisningsministeriet.

Stipendier, studiepenning och andra understöd *samt pris* som erhållits från andra än staten, en kommun, ett välfärdsområde eller något annat offentligrättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd, studiepenning *och pris* som erhållits från offentligrättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium. Stipendier, studiepenning och andra understöd *samt pris* är inkomster för det skatteår under vilket de betalas ut.

Finansministeriet kan på ansökan besluta att ett ovan angivet pris som erhållits som erkänsla för vetenskaplig, konstnärlig eller allmännyttig verksamhet är skattefri inkomst i sin helhet.

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Som utgift för inkomstens förvärvande anses även kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen, beräknade enligt kostnaderna för anlitan­de av det billigaste fortskaffningsmedlet. Sådana kostnader kan dock dras av till ett belopp av högst 7 000 euro och endast till den del de under skatteåret överstiger 750 euro (*självriskandel*).

Anses något annat än ett allmänt fortskaffningsmedel som billigaste fortskaffningsmedel enligt 1 mom., ska man när avdraget räknas ut beakta den skäligena kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen medför.

Föreslagen lydelse

3) pension som staten före den 1 januari 1984 har beviljat för verksamhet som avses i 2 punkten eller för annan förtjänstfull verksamhet, eller familjepension som hänför sig till sådan pension,

4) träningsstipendium som betalas med stöd av 14 § i idrottslagen (390/2015) ur statens medel till en *elit*idrottare som utses av undervisnings- och kulturministeriet.

Stipendier, studiepenning och andra understöd som erhållits från andra än staten, en kommun, ett välfärdsområde eller något annat offentligrättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd och studiepenning som erhållits från offentligrättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium. Stipendier, studiepenning och andra understöd är inkomster för det skatteår under vilket de betalas ut.

(3 mom. upphävs)

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Som utgift för inkomstens förvärvande anses även kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen, beräknade enligt kostnaderna för anlitan­de av det billigaste fortskaffningsmedlet. Sådana kostnader kan dock dras av till ett belopp av högst 8 400 euro och endast till den del de under skatteåret överstiger 750 euro (*självriskandel*).

Anses något annat än ett allmänt fortskaffningsmedel som billigaste fortskaffningsmedel enligt 1 mom., ska man när avdraget räknas ut beakta den skäligena kostnadsökning som användningen av fortskaffningsmedlet för resor mellan bostaden och arbetsplatsen medför.

Gällande lydelse

Skatteförvaltningen meddelar årligen närmare föreskrifter om beräkningsgrunderna för avdraget.

Föreslagen lydelse

Avdragsbeloppet är 0,30 euro per kilometer om avdraget beviljas enligt driftkostnaderna för användning av egen bil. Vid beviljande av avdrag för bruksförmånsbil är avdragsbeloppet 0,24 euro per kilometer. Skatteförvaltningen bestämmer närmare om beräkningsgrunderna för avdraget när det gäller andra fortskaffningsmedel.

Om den skattskyldige under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, minskas hans eller hennes självriskandel med 70 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar.

Om den skattskyldige under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsärlingslagen (1224/2004), minskas hans eller hennes självriskandel med 70 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 140 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Om den skattskyldige under skatteåret har erhållit jämkad arbetslöshetsförmån eller partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar när man beräknar hela ersättningsmånader.

100 §

Pensionsinkomstavgift vid statsbeskattningen

Vid statsbeskattningen görs från den skattskyldiges förvärvsinkomst ett pensionsinkomstavgift.

Fullt pensionsinkomstavgift räknas ut så att det från full folkpension som har multiplicerats med talet 3,726 dras av den minsta beskattningsbara inkomsten enligt den progressiva inkomstskatteskalan, varefter återstoden avrundas uppåt till följande hela tio euro.

Pensionsinkomstavgiften får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavgift, minskas avdraget med 38 procent av det belopp

100 §

Pensionsinkomstavgift

Från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst ska ett pensionsinkomstavgift göras.

Fullt pensionsinkomstavgift räknas ut så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,173, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tio euro. Pensionsinkomstavgiften får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavgift, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 500 euro

Gällande lydelse

med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger det fulla pensionsinkomstavdraget.

Då fullt pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen

Vid kommunalbeskattningen görs från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst ett förvärvsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, dividender som skall beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp varmed de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdraget är dock högst 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp som nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000 euro med.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 740 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

Föreslagen lydelse

minskar avdraget dock med 15 procent av den överskjutande delen.

Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

105 a §

Förvärvsinkomstavdrag

Från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst görs ett förvärvsinkomstavdrag vid beskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, dividender som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdragets maximala belopp är dock 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 14 000 euro, minskar avdraget med 4,5 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 14 000 euro.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 870 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, minskas avdraget med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

Gällande lydelse

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 13 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 930 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,96 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Föreslagen lydelse

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12 procent av det inkomstbelopp som avses i 1 mom. Avdragets *maximibelopp* är dock 2 030 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 000 euro, minskar avdraget med 2,03 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 22 000 euro. *Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 70 000 euro minskar avdraget dock med 1,21 procent av den överskjutande delen.* Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

Avdragets maximibelopp som avses ovan i 2 mom. höjs med

1) 200 euro, om den skattskyldige har fyllt 60 år, men dock inte 62 år, före skatteårets ingång,

2) 400 euro, om den skattskyldige har fyllt 62 år, men dock inte 65 år, före skatteårets ingång,

3) 600 euro, om den skattskyldige har fyllt 65 år före skatteårets ingång.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 9 a § samt 93 § 1 och 2 mom. gäller till den 31 december 2023.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för år 2023. Lagens 82 § 2 mom. tillämpas på hederspris som betalats ut den 1 januari 2023 eller senare. På hederspris som betalats ut före den 1 januari 2023 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (627/1978) 15 § 2 mom.,
sådan den lyder i lagen 510/2010, som följer:

Gällande lydelse

15 §

Skatt på den beskattningsbara förvärvsinkomsten vid statsbeskattningen betalas enligt en progressiv inkomstskatteskala. Den som är begränsat skattskyldig för hela skatteåret betalar dessutom skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen enligt en genomsnittlig kommunal inkomstskattesats. Den genomsnittliga kommunala inkomstskattesatsen utgör medeltalet av de för kommunerna senast fastställda inkomstskattesatserna, vägt med den beskattningsbara inkomsten vid senaste kommunalbeskattning i respektive kommun, och angivet med en fjärdedels procentenhets noggrannhet. Skatten redovisas i sin helhet till staten. Inkomstskattesatsen publiceras årligen i Skatteförvaltningens förteckning över kommunernas och församlingarnas inkomstskattesatser, vilken ingår i författningssamlingen. En skattskyldig som bott en del av skatteåret i Finland betalar skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen för hela skatteåret enligt 130 § i inkomstskattelagen, och skatten redovisas till den skattskyldiges hemkommun.

Föreslagen lydelse

15 §

Skatt på den beskattningsbara förvärvsinkomsten vid statsbeskattningen betalas enligt en progressiv inkomstskatteskala. Den som är begränsat skattskyldig för hela skatteåret betalar dessutom skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen enligt en genomsnittlig kommunal inkomstskattesats. Den genomsnittliga kommunala inkomstskattesatsen utgör medeltalet av de för kommunerna senast fastställda inkomstskattesatserna, vägt med den beskattningsbara inkomsten vid senaste kommunalbeskattning i respektive kommun, och angivet med en *tiondels* procentenhets noggrannhet. *Vid beräkning av kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats beaktas dock inte skattesatserna för de kommuner som hör till landskapet Åland.* Skatten redovisas i sin helhet till staten. Inkomstskattesatsen publiceras årligen i Skatteförvaltningens förteckning över kommunernas och församlingarnas inkomstskattesatser, vilken ingår i författningssamlingen. En skattskyldig som bott en del av skatteåret i Finland betalar skatt på den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen för hela skatteåret enligt 130 § i inkomstskattelagen, och skatten redovisas till den skattskyldiges hemkommun.

Denna lag träder i kraft den 20 .

